

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیه السلام

www.

www.

www.

www.

Ghaemiyeh

.com

.org

.net

.ir

آداب و اعمال زیارتگاه‌ها در سوریه

کتابخانه
موسسه
تحقیقات
اسلامی
و
فرهنگی
پژوهشی
و
تبلیغی
موسسه
تحقیقات
اسلامی
و
فرهنگی
پژوهشی
و
تبلیغی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آداب و اعمال زیارتگاه ها در سوریه

نویسنده:

حسین احمدی قمی

ناشر چاپی:

مسجد مقدس جمکران

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۸	آداب و اعمال زیارتگاه ها در سوریه
۸	مشخصات کتاب
۸	اشاره
۱۲	فهرست
۱۶	مقدمه ناشر
۱۸	زینب کبری «سلام الله علیها» عقيله بنی هاشم
۲۱	اذن دخول حرم مطهر حضرت زینب «سلام الله علیها»
۲۲	زیارت اول حضرت زینب کبری علیها السلام
۲۵	دعای بعد از زیارت
۲۷	الزیه المفعه
۳۶	زیارت سوم
۳۶	زیارت چهارم حضرت زینب کبری علیها السلام
۳۹	زیارت پنجم حضرت زینب کبری، عقيله بنی هاشم علیها السلام
۴۶	زیارت ششم حضرت زینب کبری علیها السلام
۴۸	زیارت وداع حضرت زینب علیها السلام
۴۹	حضرت رقیه دختر امام حسین «علیه السلام»
۵۱	اذن دخول حرم مطهر حضرت رقیه «سلام الله علیها»
۵۲	زیارت اول حضرت رقیه علیها السلام
۵۵	زیارت دوم حضرت رقیه علیها السلام
۵۷	زیارت سوم حضرت رقیه علیها السلام
۵۸	زیارت وداع حضرت رقیه علیها السلام
۵۹	أم سلمه و أم حبیبه همسر رسول خدا
۶۰	زیارت أم سلمه همسر رسول خداصلی الله علیه و آله

- ۶۲ عبدالله فرزند امام زین العابدین علیه السلام
- ۶۲ زیارت اول حضرت عبدالله فرزند امام زین العابدین علیه السلام
- ۶۴ زیارت دوم حضرت عبدالله فرزند امام سجاده علیه السلام
- ۶۵ محل دفن سرهای شهدای کربلا علیهم السلام
- ۶۸ زیارت شهدای کربلا رحمهم الله
- ۶۹ زیارت دوم سرهای شهدای کربلا رحمهم الله
- ۷۰ زیارت سوم سرهای مقدس شهدای کربلا رحمهم الله
- ۷۴ سکینه دختر امام حسین علیه السلام
- ۷۶ زیارت اول حضرت سکینه دختر امام حسین علیه السلام
- ۷۷ زیارت دوم حضرت سکینه علیها السلام
- ۷۸ زیارت سوم حضرت سکینه علیها السلام
- ۸۱ زیارت وداع حضرت سکینه علیها السلام
- ۸۲ ام کلثوم دختر امیرمؤمنان علی علیه السلام
- ۸۳ زیارت اول ام کلثوم دختر امیرالمؤمنین علیه السلام
- ۸۴ زیارت دوم ام کلثوم دختر حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام
- ۸۷ زیارت سوم ام کلثوم علیها السلام
- ۸۹ زیارت وداع ام کلثوم علیها السلام
- ۹۰ فاطمه صغری دختر امام حسین «علیه السلام»
- ۹۱ زیارت اول فاطمه صغری دختر امام حسین علیه السلام
- ۹۲ زیارت دوم فاطمه صغری علیها السلام
- ۹۴ زیارت سوم فاطمه صغری علیها السلام
- ۹۶ زیارت وداع حضرت فاطمه صغری علیها السلام
- ۹۷ عبدالله فرزند امام صادق «علیه السلام»
- ۹۸ میمونه دختر امام حسن «علیه السلام» و حمیده دختر مسلم بن عقیل و اسماء بنت عمیس
- ۱۰۰ زیارت حضرت حمیده دختر مسلم بن عقیل اسماء بنت عمیس و میمونه دختر امام حسن مجتبی علیه السلام
- ۱۰۲ بلال حبشی، مؤذن رسول خدا «صلی الله علیه و آله»

- ۱۰۴ زیارت اول حضرت بلال حبشی، مؤذن رسول خدا صلی الله علیه و آله
- ۱۰۶ زیارت دوم برای بلال حبشی رضی الله عنه
- ۱۰۷ عبدالله بن جعفر طیار
- ۱۱۰ زیارت عبدالله فرزند جعفر طیار
- ۱۱۱ فضّه
- ۱۱۲ زیارت فضّه خادمه حضرت فاطمه علیها السلام
- ۱۱۳ مسجد جامع دمشق
- ۱۱۴ آثار بعد از اسلام
- ۱۱۵ مقام رأس الحسین
- ۱۱۸ حجر بن عدی و یارانش
- ۱۲۴ زیارت حجر بن عدی و یارانش
- ۱۲۶ اویس قرنی
- ۱۲۸ زیارت حضرت اویس القرنی
- ۱۳۰ عمار یاسر
- ۱۳۲ زیارت حضرت عمار بن یاسر
- ۱۳۵ درباره مرکز

مشخصات کتاب

سرشناسه: احمدی قمی حسین ۱۳۴۱ - عنوان و نام پدیدآور: آداب و اعمال زیارتگاه ها در سوریه/حسین احمدی قمی .

مشخصات نشر: قم: مسجد مقدس جمکران ۱۳۸۶.

مشخصات ظاهری: ۱۲۸ص.؛ ۱۱ × ۱۶ س م.

شابک: ۷۰۰۰ ریال : چاپ دوم: ۹۷۸-۹۶۴-۹۷۳-۱۲۲-۳

یادداشت: فارسی - عربی

یادداشت: چاپ دوم: ۱۳۸۹ (فیا).

موضوع: زیارتگاههای اسلامی -- سوریه

موضوع: زیارتنامه ها

موضوع: دعاها

موضوع: زیارت -- آداب و رسوم

شناسه افزوده: مسجد جمکران (قم)

رده بندی کنگره: BP۲۶۳/۶/الف ۴۳ ۱۳۸۶

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۷۶۵

شماره کتابشناسی ملی: ۱۲۹۰۳۱۰

ص: ۱

اشاره

فهرست

تصویر

□

ص: ۵

تصوير

□

ص: ٦

تصوير

□

ص: ٧

تصوير

□

ص: ٨

سال های زیادی است که مشتاقان زیارت مقام شهدای مدفون در کشور اسلامی سوریه به آن سرزمین پر از خاطرات غم بار سفر می نمایند و با عشق و علاقه خاص زیارت نامه های وارده را تلاوت نموده و دل خود را با نور دعا و زیارت جلا می دهند.

لذا با استفاده از کتاب های چاپ شده پیرامون آن زیارتگاه ها و مقامات شریف بر آن شدیم تا مجموعه پیش روی را برای بهره برداری عزیزان مشتاق جمع آوری می نمائیم و به زیور طبع بیاراییم.

در این مجموعه از کتاب های زیادی به ویژه مجموعه های چاپ انتشارات وزین مشعر بهره برده ام که امید است مورد عنایت حضرت زینب علیها السلام قرار گیرند.

مدیر مسؤول انتشارات

مسجد مقدّس جمکران

حسین احمدی

ص: ۹

زینب کبری «سلام الله علیها» عقیده بنی هاشم

شیرزن کربلا، زینب کبری علیها السلام، تداوم بخش قیام عاشورا، دخت گرامی امیرمؤمنان علی علیه السلام، تربیت یافته دامن پاک فاطمه زهرا علیها السلام و خواهر با وفای امام حسن و امام حسین علیهما السلام است. آن حضرت که به «عقیله بنی هاشم» (بانوی با شخصیت و بزرگوار هاشمی) معروف است، سومین فرزند خانواده بوده و در سال پنجم هجری، در زمان حیات پیامبر خدا صلی الله علیه و آله در شهر مدینه دیده به جهان گشود، (۱) و حضرت رسول از طرف پروردگار، نام «زینب» را بر او نهاد و فرمود:

«به افراد حاضر و غایب ائمتن توصیه می کنم که این دختر را احترام کنند». حضرت زینب معارف اسلامی را از سرچشمه فیاض آن فراگرفت و در تعلیم و تربیت مردم کوشا بود. بنابر نقل «خصائص الزینبیه» (۲) آن بانوی بزرگوار در ایام اقامت پدرش علی علیه السلام در کوفه در منزل خود، برای زنان جلسه تفسیر قرآن داشت. خطبه های وی در کوفه و شام و احتجاجش بر ابن زیاد و یزید بهترین گواه

بر دانش وافر و قدرت بیان و قوت قلب و شجاعت و رشادت او است.

همسر گرامی او، پسر عمویش عبدالله فرزند جعفر بن ابی طالب بود که ثمره این ازدواج فرزندی بود که دو نفر از آنان به نام های «عون» و «محمد» در رکاب سیدالشهدا علیه السلام جهاد کردند و شربت شهادت نوشیدند.

زینب را «امّ المصائب» گویند؛ زیرا وی در زندگی مصیبت های گوناگون دید. او شاهد مصیبت وفات جد بزرگوارش رسول خدا صلی الله علیه و آله و در حال کودکی مادر جوانش فاطمه زهرا علیها السلام را از دست داد. دیری نگذشت که پدر مظلومش امیرمؤمنان علیه السلام را با فرق شکافته نظاره گر بود. پس از آن با شهادت برادر بزرگوارش امام حسن مجتبی علیه السلام مواجه شد، و سرانجام به همراه برادرش امام حسین علیه السلام از مدینه راهی کربلا شد و در صحنه مصیبت بزرگ و نهضت خونین کربلا برادر را یاری و همراهی کرد. او ناظر شهادت برادران و عزیزان و فرزندان بود و پس از آن همه مصیبت، در قید اسارت دشمن، همراه قافله اسیران در شهرها و بیابان ها و مجالس نامحرمان برده شد! فَإِنَّا لِلَّهِ وَاَنَا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ.

حضرت زینب علیها السلام سرانجام در واقعه حرّه به سال ۶۲ هجری

قمری یا در سال قحطی مدینه، همراه همسرش عبداللّه بن جعفر - که در دمشق زمین هایی داشت - به این شهر مهاجرت کرد و در همانجا وفات یافت. تاریخ ارتحالش را ۱۵ رجب سال ۶۲ هجری قمری نوشته اند. (۳)

آرامگاه حضرت زینب، در چند کیلومتری جنوب شرقی دمشق، پیوسته زیارتگاه شیعیان و دوستانداران خاندان عصمت و طهارت است.

گرچه برای حضرت زینب، با آن همه قدر و منزلت، زیارت مخصوصی نرسیده است ولی سزاوار است در زیارتش، آداب زیارت بزرگان دین، مانند: پاکیزگی و طهارت لباس و بدن ... مراعات شود و آن حضرت را با الفاظی که در زیارت کریمه اهل بیت، حضرت فاطمه معصومه علیها السلام، دختر موسی بن جعفر علیه السلام (۴) است (زیارت اول) یا الفاظی که در زیارت اولاد ائمه (زیارت سوم) نقل شده است زیارت کنند و هر مقدار می توانند نماز و قرآن بخوانند و دعا کنند و ثوابش را به آن حضرت و یا دیگران هدیه نمایند.

برای استفاده بیشتر زائران محترم، زیارت نامه های نوشته شده موجود را یک جا جمع آوری کرده ایم تا هر کس مطابق روحیه

و موقعیت خود یکی از آن ها را برگزیند.

قابل توجه است که برخی از این زیارتنامه ها مانند:

«الزِّيَارَةُ الْمُفْجِعَةُ» (زیارت دوم) بیشتر جنبه بیان وقایع و فجایع تاریخی و ذکر مصائب آن حضرت را دارد و چون در بیان تاریخ کربلا نقل قول های گوناگونی آمده و بیان همه آن ها مناسب یک زیارتنامه نیست، لذا سعی شده است زیارتنامه به شکل متداول آن آورده شود و از نقل قول ها و مدارک نکات تاریخی آن صرف نظر گردد. امید است زائران محترم از دعای خیر فراموشمان نفرمایند. (۵)

اذن دخول حرم مطهر حضرت زینب «سلام الله علیها»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِإِذْنِ اللَّهِ وَإِذْنِ رَسُولِهِ وَإِذْنِ مَلَائِكَتِهِ الْمُقَرَّبِينَ وَ أَنْبِيَائِهِ الْمُرْسَلِينَ، وَ الْأَئِمَّةِ الْمَعْصُومِينَ، وَ بِإِذْنِ السَّيِّدَةِ زَيْنَبِ الْكُبْرَى بِنْتِ الْإِمَامِ
أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ، أَدْخُلْ هَذِهِ الرُّوضَةَ الْمُبَارَكَةَ، وَادْعُوا اللَّهَ بِقُنُونِ الدَّعَوَاتِ، وَ اعْتَرِفُوا لِلَّهِ بِالْعُبُودِيَّةِ، وَ لِلنَّبِيِّ - وَ الْمَائِمَةِ
الْمَعْصُومِينَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ بِالطَّاعَةِ، رَبِّ - أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ، وَأَخْرِجْنِي مُخْرَجَ صِدْقٍ، وَاجْعَلْ لِي مِنْ لَدُنْكَ سُلْطَانًا نَصِيرًا.

ص: ۱۴

زيارت اول حضرت زينب كبرى عليها السلام

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

السَّلَامُ عَلَى آدَمَ صِفْوَه اللّٰهِ، السَّلَامُ عَلَى نُوحِ نَبِیِّ اللّٰهِ، السَّلَامُ عَلَى اِبْرَاهِیْمَ خَلِیْلِ اللّٰهِ، السَّلَامُ عَلَى مُوسَى كَلِیْمِ اللّٰهِ، السَّلَامُ عَلَى عِیْسَى رُوْحِ اللّٰهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا رَسُوْلَ اللّٰهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا خَیْرَ خَلْقِ اللّٰهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا صِفِیَّ اللّٰهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا مُحَمَّدَ بَنَ عَبْدِ اللّٰهِ خَاتِمِ النَّبِیِّیْنَ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا اَمِیْرَ الْمُؤْمِنِیْنَ، عَلَیَّ بَنَ اَبِی طَالِبٍ وَصِیِّ رَسُوْلِ اللّٰهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا فَاطِمَه سَیِّدَه نِسَاءِ الْعَالَمِیْنَ، السَّلَامُ عَلَیْكُمْ يَا سَبْطِی الرَّحْمَه وَسَیِّدِی شَبَابِ اَهْلِ

ص: ۱۵

الْجَنَّةِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَلِيُّ بْنَ الْحُسَيْنِ سَيِّدَ الْعَابِدِينَ وَقُرَّةَ عَيْنِ النَّاطِرِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ بَاقِرَ الْعِلْمِ بَعِيدَ النَّبِيِّ،
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا جَعْفَرَ بْنَ مُحَمَّدٍ الصَّادِقَ الْبَارَّ الْأَمِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُوسَى بْنَ جَعْفَرَ الطَّاهِرَ الطُّهْرَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَلِيَّ بْنَ
مُوسَى الرِّضَا الْمُرْتَضَى السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ التَّقِيَّ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَلِيَّ بْنَ مُحَمَّدٍ النَّصِيحَ الْأَمِينَ، السَّلَامُ
عَلَيْكَ يَا حَسِينَ بْنَ عَلِيٍّ، السَّلَامُ عَلَى الْوَصِيِّ مِنْ بَعِيدِهِ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى نُورِكَ وَسِرَاجِكَ، وَوَلِيِّ وَلِيِّكَ وَوَصِيِّ وَصِيِّكَ،
وَحُجَّتِكَ عَلَى خَلْقِكَ. السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ فَاطِمَةَ وَخَدِيجَةَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ
أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أُخْتَ الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ وَلِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أُخْتَ وَلِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ
عَلَيْكَ يَا عَمَّةَ وَلِيِّ اللَّهِ وَرَحْمَةَ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ عَرَفَ اللَّهُ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ فِي الْجَنَّةِ،

وَحَشَرْنَا فِي زُمْرَتِكُمْ، وَأُورِدْنَا حَوْضَ نَبِيِّكُمْ، وَسَقَانَا بِكَأْسِ جَدِّكُمْ مِنْ يَدِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ، أَسْئَلُ اللَّهَ أَنْ يُرِينَا فِيكُمْ الشَّرَّورَ وَالْفَرَجَ، وَأَنْ يَجْمَعَنَا وَإِيَّاكُمْ فِي زُمْرَةِ جَدِّكُمْ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَأَنْ لَا يَسْلُبْنَا مَعْرِفَتَكُمْ، إِنَّهُ وَلِيُّ قَدِيرٍ. أَتَقَرَّبُ إِلَى اللَّهِ بِحُبِّكُمْ، وَالْعِبْرَاءَ مِنْ أَعْدَائِكُمْ، وَالتَّسْلِيمَ إِلَى اللَّهِ رَاضِيًا بِهِ غَيْرَ مُنْكَرٍ وَلَا مُسْتَكْبِرٍ، وَعَلَى يَقِينٍ مَا أَتَى بِهِ مُحَمَّدٌ وَبِهِ رَاضٍ نَطْلُبُ بِذَلِكَ وَجْهَكَ يَا سَيِّدِي. اللَّهُمَّ وَرِضَاكَ وَالِدَارَ الْآخِرَةَ، يَا سَيِّدَتِي يَا زَيْنَبُ، اشفِعي لي في الجَنَّةِ، فَإِنَّ لَكَ عِنْدَ اللَّهِ شَأْنًا مِنَ الشَّأْنِ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْئَلُكَ أَنْ تَخْتِمَ لِي بِالسَّعَادَةِ، فَلَا تَسْلُبْ مِنِّي مَا أَنَا فِيهِ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ. اللَّهُمَّ اسْتَجِبْ لَنَا، وَتَقَبَّلْهُ بِكَرَمِكَ وَعِزَّتِكَ، وَبِرَحْمَتِكَ وَعَافِيَتِكَ، وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ، وَسَلِّمْ تَسْلِيمًا يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

دعای بعد از زیارت

مرحوم علامه سید محسن امین قدس سره در مفتاح الجنات می فرماید: بعد از زیارت هر یک از انبیا و ائمه علیهم السلام و اولاد آنان مناسب است این دعا خوانده شود:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ وَنَدْعُوكَ وَنُقَسِّمُ عَلَيْكَ بِاسْمِكَ الْعَظِيمِ الْأَعْظَمِ الْأَعَزِّ الْأَجَلِ الْأَكْرَمِ، وَبِحَقِّ نَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ وَأَهْلِ بَيْتِهِ الطَّاهِرِينَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ، أَنْ لَا تَدْعَ لَنَا فِي هَذَا الْمَشْهَدِ الْمُعْظَمِ وَالْمَقَامِ الْمُكْرَمِ ذَنْبًا إِلَّا غَفَرْتَهُ، وَلَا هَمًّا إِلَّا فَرَجْتَهُ وَلَا سُوءًا إِلَّا دَفَعْتَهُ، وَلَا دَيْنًا إِلَّا قَضَيْتَهُ وَلَا مَرِيضًا إِلَّا شَفَيْتَهُ وَعَافَيْتَهُ، وَلَا غَائِبًا إِلَّا حَفِظْتَهُ وَأَذَيْتَهُ، وَلَا حَاجَةً مِنْ حَوَائِجِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ لَكَ فِيهَا رِضَى وَلَنَا فِيهَا صَلَاحٌ إِلَّا قَضَيْتَهَا وَيَسَّرْتَهَا، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَنَا

ص: ۱۸

وَلآ بَآئِنَا وَأُمَّهَاتِنَا، وَآخْوَانِ دِينِنَا، وَأَقْرَبَائِنَا وَجِيرَانِنَا، وَمَنْ عَلَّمَنَا، وَمَنْ لَهُ فَضْلٌ عَلَيْنَا، وَمَنْ آتَاكَ عِنْدَنَا يَدًا مِنْ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ،
ذُنُوبَنَا كُلِّهَا، صِيغِيرَهَا وَكَبِيرَهَا، مَا تَقَدَّمَ مِنْهَا وَمَا تَأَخَّرَ، وَأَعَصَمْنَا فِيهَا بِقِيٍّ مِنْ أَعْمَارِنَا، وَأَرْحَمْنَا وَلَا تُسَلِّطْ عَلَيْنَا مِنْ لَا يَرْحَمُنَا، اَللَّهُمَّ
أَحِينَا مَحِيًا مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَمِنْنَا مِمَّا تَهُمُّ، وَأَحْشَرْنَا مَعَهُمْ وَفِي زُمْرَتِهِمْ وَتَحْتَ لَوَائِهِمْ، وَلَا تَفَرِّقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ طَرْفَةَ عَيْنٍ فِي
الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، اَللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ خَيْرَ الْخَيْرِ رِضْوَانِكَ وَالْجَنَّةَ، وَنَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ الشَّرِّ سَيِّئِ خَطِّكَ وَالنَّارِ يَا كَرِيمُ، وَصَلَّى اللهُ عَلَى
سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ وَسَلَّمْ تَسْلِيمًا.

زيارت دوم حضرت زينب كبرى عليها السلام

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ سَيِّدِ الْأَنْبِيَاءِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ صَاحِبِ الْحَوْضِ وَاللِّوَاءِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ مَنْ عُرِجَ بِهِ إِلَى السَّمَاءِ،
وَوُصِّلَ إِلَى مَقَامِ قَابِ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ نَبِيِّ الْهُدَى وَسَيِّدِ الْوَرَى وَمُتَّقِدِ الْعِبَادِ مِنَ الرَّدَى، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا
بِنْتَ صَاحِبِ الْخُلُقِ الْعَظِيمِ، وَالشَّرَفِ الْعَمِيمِ، وَالْآيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ صَاحِبِ الْمَقَامِ الْمَحْمُودِ، وَالْحَوْضِ
الْمُزُودِ وَاللِّوَاءِ الْمَشْهُودِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ مَنْهَجِ دِينِ الْإِسْلَامِ، وَصَاحِبِ الْقِبْلَةِ وَالْقُرْآنِ، وَعَلِمِ الصِّدْقِ وَالْحَقِّ وَالْإِحْسَانِ،
السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ صِفْوَةِ الْأَنْبِيَاءِ، وَعَلِمِ الْأَتْقِيَاءِ، وَمَشْهُورِ الذِّكْرِ فِي الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ

وَرَحْمَهُ اللّٰهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ خَيْرِ خَلْقِ اللّٰهِ وَسَيِّدِ خَلْقِهِ، وَأَوَّلِ العَدَدِ قَبْلَ اِجَادِ اَرْضِهِ وَسَمَاوَاتِهِ، وَآخِرِ الأَبَدِ بَعْدَ فَنَاءِ
الدُّنْيَا وَأَهْلِهَا، الَّذِي رُوْحُهُ نُسِيْحَةُ اللّٰهُوْتِ، وَصُورَتُهُ نُسِيْحَةُ المُلْكِ وَالمَلَكُوْتِ، وَقَلْبُهُ خَزَانَةُ الحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوْتُ، وَرَحْمَةُ اللّٰهِ وَ
بَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ المُظَلَّلِ بِالعَمَامِ، سَيِّدِ الكَوْنَيْنِ وَ مَوْلَى الثَّقَلَيْنِ، وَ شَفِيعِ الأُمَّةِ يَوْمَ المَحْشَرِ، وَ رَحْمَةُ اللّٰهِ وَ بَرَكَاتُهُ،
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ إِمَامِ الأَتْقِيَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ رُكْنِ الأَوْلِيَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ عِمَادِ الأَصْفِيَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ
يَعْسُوبِ الدِّينِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ أَمِيرِ المُؤْمِنِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ سَيِّدِ الوَصِيّينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ قَائِدِ البِرِّرَةِ، السَّلَامُ
عَلَيْكَ يَا بِنْتَ قَامِعِ الكَفْرَةِ وَالفَجْرَةِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ وَارِثِ النَّبِيِّنَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ خَلِيفَةِ سَيِّدِ المُرْسَلِينَ، السَّلَامُ
عَلَيْكَ

يَا بِنْتَ ضِيَاءِ الدِّينِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ النَّبِيِّ العَظِيمِ عَلَى اليَقِينِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ مَنْ حَسَابُ النَّاسِ عَلَيْهِ، وَ الكَوْثَرُ فِي
يَدَيْهِ، وَالنَّصُّ يَوْمَ الغَدِيرِ عَلَيْهِ وَ رَحْمَةُ اللّهِ وَ بَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ مَنْ قَادَ زَمَامَ نَاقَتِهَا جِبْرَائِيلُ وَ شَارَكَهَا فِي مُصَابِهَا
إِسْرَافِيلُ، وَغَضِبَ لَهَا الرَّبُّ الجَلِيلُ، وَبَكَى لِمُصَابِهَا إِبْرَاهِيمُ الخَلِيلُ، وَنُوحٌ وَمُوسَى الكَلِيمُ فِي كَرْبَلَاءِ الحُسَيْنِ الشَّهِيدِ الغَرِيبِ وَ
رَحْمَةُ اللّهِ وَ بَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ البُدُورِ السَّوَاطِعِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ الشُّمُوسِ الطَّوَالِعِ وَ رَحْمَةُ اللّهِ وَ بَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ
عَلَيْكَ يَا بِنْتَ زَمْرَمَ وَ الصَّفَا، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ مَكَّةَ وَ مِنَى السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ مَنْ حَمَلَ عَلَى البُرَاقِ فِي الهَوَاءِ، السَّلَامُ
عَلَيْكَ يَا بِنْتَ مَنْ حَمَلَ الزَّكَاةَ بِأَطْرَافِ الرِّدَاءِ وَ يَدْلَهُ عَلَى الفُقَرَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ مَنْ أُسِيرَ بِهِ مِنَ المَسْجِدِ الحَرَامِ إِلَى
المَسْجِدِ الأَقْصَى السَّلَامُ

عَلَيْكَ يَا بِنْتَ مَنْ ضَرَبَ بِالسَّيْفَيْنِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ مَنْ صَلَّى الْقِبْلَتَيْنِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ مُحَمَّدٍ الْمُصْطَفَى السَّلَامُ عَلَيْكَ
يَا بِنْتَ عَلِيٍّ الْمُرْتَضَى السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ خَدِيجَةَ الْكُبْرَى السَّلَامُ عَلَيْكَ وَ عَلِيَّ حَيْدَرَ
مُحَمَّدٍ الْمُخْتَارِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَ عَلِيَّ أَبِيكَ حَيْدَرَ الْكَرَّارِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَ عَلِيَّ السَّادَاتِ الْأَطْهَارِ الْأَخْيَارِ، وَ هُمْ حُجَجُ اللَّهِ عَلَى
الْأَقْطَارِ، وَ سَادَاتِ الْأَرْضِ وَ السَّمَاءِ مِنْ وُلْدِ أَخِيكَ الْحُسَيْنِ الشَّهِيدِ الْعَطْشَانَ الظَّمْثَانَ وَ هُوَ أَبُو النَّبِيِّ الْأَطْهَارِ، وَ هُمْ حُجَجُ اللَّهِ فِي
الشَّرْقِ وَ الْغَرْبِ وَ الْمَأْرُضِ وَ السَّمَاءِ، الَّذِينَ حُبُّهُمْ فَوْضُ عَلَى أَعْنَاقِ كُلِّ الْخَلَائِقِ الْمَخْلُوقِينَ لِخَالِقِ الْقَادِرِ السُّبْحَانَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ
يَا بِنْتَ وَلِيِّ اللَّهِ الْأَعْظَمِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أُخْتَ وَلِيِّ اللَّهِ الْمُعْظَمِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَمَّةَ وَلِيِّ اللَّهِ الْمُكَرَّمِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أُمَّ

المصائب يا زينب ورحمة الله وبركاته، السلام عليك أيتها الصديقة المفضلة، السلام عليك أيتها الفاضلة الرشيدة، السلام عليك أيتها الكاملة العالمه العامله، السلام عليك أيتها الكريمة النبيلة، السلام عليك أيتها التقيّة النقيّة، السلام عليك يا من ظهرت محبّتها للحسين المظلوم في موارد عديده، وتحملت المصائب المحرقة للقلوب مع تحمّلات شديده، السلام عليك يا من حفظت الامام في يوم عاشوراء في القتلى وبذلت نفسها في نجاه زين العابدين من مجلس اشقى الاشقياء، ونطقت كناطق علي عليه السلام في سرك الكوفه وحولها كثير من الاعداء، السلام عليك يا تالي المعصوم، السلام عليك يا ممتحنه في تحمل المصائب كالحسين المظلوم ورحمة الله وبركاته، السلام عليك أيتها البعيدة عن الاوطان، السلام عليك أيتها الاسبيره في البلدان، السلام

عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الْمُتَحَيِّرَةُ فِي خَرَابِهِ الشَّامِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الْمُتَحَيِّرَةُ فِي وَقُوفِكَ عَلَى جَسَدِ سَيِّدِ الشُّهَدَاءِ، وَخَاطِبِ جَدِّكَ رَسُولَ
اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ بِهَذَا النِّدَاءِ: صَلَّى عَلَيْكَ مَلَائِكَةُ السَّمَاءِ، هَذَا حُسَيْنٌ بِالْعَرَاءِ، مَسْلُوبُ الْعِمَامَةِ وَالرِّدَاءِ، مُقَطَّعُ الْأَعْضَاءِ، وَ
بِنَاتِكَ سَبَايَا، وَإِلَى اللَّهِ الْمُشْتَكَى وَقُلْتَ: يَا مُحَمَّدُ هَذَا حُسَيْنٌ، تُسْفِي عَلَيْهِ رِيحَ الصَّبَا، مَجْدُودُ الرَّأْسِ مِنَ الْقَفَا، قَتِيلُ أَوْلَادِ الْبَغَايَا،
وَاحْزَنَاهُ عَلَيْكَ يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى مَنْ تَهَيَّجَ قَلْبُهَا لِلْحُسَيْنِ الْمَظْلُومِ الْعُزَيَّانِ الْمَطْرُوحِ عَلَى الثَّرَى وَقَالَتْ بِصَوْتِ حَزِينٍ:
يَأْبَى مَنْ نَفْسِي لَهُ الْفِدَاءُ، يَا أَبَى الْمَهْمُومِ حَتَّى قَضَى يَا أَبَى الْعَطْشَانِ حَتَّى مَضَى يَا أَبَى مَنْ شَيْبَتُهُ تَقَطَّرُ بِالِدِّمَاءِ، السَّلَامُ عَلَى مَنْ بَكَتْ
عَلَى جَسَدِ أَخِيهَا بَيْنَ الْقَتْلَى حَتَّى بَكَى لِبُكَائِهَا كُلُّ عَمِدٍ وَصَيْدِيقٍ، السَّلَامُ عَلَى مَنْ تَكَفَّلَتْ وَاجْتَمَعَتْ فِي عَصِيرِ عَاشُورَاءِ بِنَاتِ
رَسُولِ

اللَّهِ وَاطْفَالِ الْحُسَيْنِ، وَقَامَتْ لَهَا الْقِيَامَةُ فِي شَهَادَةِ الطِّفْلِينِ الْغَرِيبَيْنِ الْمَظْلُومَيْنِ، السَّلَامُ عَلَيَّ مَنْ لَمْ تَنْمَ عَيْنُهَا لِأَجْلِ حِرَاسَةِ آلِ رَسُولِ اللَّهِ فِي طَفْلِ نَيْنَوَاءَ، وَصَارَتْ أَسِيرَةً بِيَدِ الْأَعْدَاءِ، السَّلَامُ عَلَيَّ مَنْ رَكِبَتْ بَعِيرًا بَغَيْرِ وِطَاءٍ، وَنَادَتْ أَخَاهَا أَبَاالْفَضْلِ بِهَذَا النِّدَاءِ: أَخِي أَبَاالْفَضْلِ! أَنْتَ الَّذِي أَرَدْتُ الْخُرُوجَ مِنَ الْمَدِينَةِ، السَّلَامُ عَلَيَّ مَنْ خَطَبْتُ فِي مَيْدَانِ الْكُوفَةِ بِخُطْبَةٍ نَافِعَةٍ حَتَّى سَكَتَتِ الْمَاصُوتُ مِنْ كُلِّ نَاحِيَةٍ، السَّلَامُ عَلَيَّ مَنْ احْتَجَّتْ فِي مَجْلِسِ ابْنِ زِيَادٍ بِاحْتِجَاجَاتٍ وَاضِحَةٍ، وَقَالَتْ فِي جَوَابِهِ بَيِّنَاتٍ صَادِقَةٍ، إِذْ قَالَ ابْنُ زِيَادٍ لَزَيْنَبَ سَلَامُ اللَّهِ عَلَيْهَا كَيْفَ رَأَيْتِ صُنْعَ اللَّهِ بِأَخِيكَ الْحُسَيْنِ؟ قَالَتْ: مَا رَأَيْتُ إِلَّا جَمِيلًا، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَسِيرَةً بِأَيْدِي الْأَعْدَاءِ فِي الْفَلَوَاتِ، وَرَأَيْتِ أَهْلَ الشَّامِ فِي حَالِهِ الْعَيْشِ وَالسُّرُورِ وَنَشْرِ الرَّايَاتِ، السَّلَامُ عَلَيَّ مَنْ أَدْخَلُوهَا فِي

مَجْلِسِ يَزِيدَ مَعَ الْأَسِيرَاءِ مِنْ آلِ رَسُولِ اللَّهِ وَ قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ لِيَزِيدَ: يَا يَزِيدُ مَا ظَنُّكَ بِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ لَوْ رَأَى عَلِيَّ هَذِهِ الْحَالَةَ؟ ثُمَّ قَالَتْ أُمُّ الْمَصَائِبِ زَيْنَبُ لِيَزِيدَ: تَقُولُ غَيْرَ مُنَافِقٍ وَ لَا مُسَدِّعٍ تَعْظِمُ: «لَا هَلُّوا وَ لَا سَهْلُوا فَرِحًا، ثُمَّ قَالُوا: يَا يَزِيدُ لَا تَسَلْ» مُنْتَحِيًّا عَلَيَّ ثَنِيًّا أَبِي عَزِيدِ اللَّهِ سَيِّدِ شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ تَنَكَّبْتُهَا بِمَخْصِي رَتَكَ، ثُمَّ قَالَتْ: وَ لَيْسَ جَزَتْ عَلَيَّ الدَّوَاهِي مُخَاطَبَتِكَ، وَ إِنِّي لَأَسْتَصِيحُ قَدْرَكَ، وَ أَسْتَعْظِمُ تَقْرِيعَكَ وَ أَسْتَكْثِرُ تَوْبِيخَكَ، لَكِنَّ الْعَيْونَ عَبْرِي وَ الصُّدُورَ حَزِي أَلَا فَالْعَجَبُ كُلُّ الْعَجَبِ مِنْ أَقْدَامِكَ عَلَيَّ قَتَلَ حِزْبِ اللَّهِ النُّجَبَاءِ بِحِزْبِ الشَّيْطَانِ الطُّلُقَاءِ، وَ لَيْسَ اتَّخَذْتَنَا مَغْنَمًا لَتَجِدْنَا وَ شَيْكًا مَغْرَمًا، حِينَ لَا تَجِدُ إِلَّا مَا قَدَّمْتَ يَدَاكَ، وَ مَا رُبُّكَ بِظَلَامٍ لِلْعَبِيدِ، فَإِلَى اللَّهِ الْمُشْتَكِي وَ عَلَيْهِ الْمُعْوَلُ فِي الشَّدَّةِ وَ الرَّخَاءِ، فَكِدْ كَيْدَكَ، وَ اسْعَ سَعْيِكَ، وَ

نَاصِبٌ

ص: ٢٧

جَهْدِكَ، فَوَ اللَّهُ لَا تَمْحُو ذِكْرَنَا، وَلَا تُمِيتْ وَحْيَنَا، وَلَا تُدْرِكْ أَمَدَنَا، وَلَا تُرْخِصْ عَنْكَ عَارَهَا، وَ هَلْ رَأَيْكَ إِلَّا فَنَدًا، وَ أَيَّامَكَ
إِلَّا عَدَدًا، وَ جَمْعَكَ إِلَّا يَدَدًا، يَا يَزِيدُ! أَمَا سَجَعْتَ قَوْلَ اللَّهِ تَعَالَى وَ لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ
يُزْزَقُونَ، وَ حَسْبُكَ بِاللَّهِ حَاكِمًا، وَ بِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ خَصَمِيمًا، وَ بِجِبْرِيلَ ظَهِيرًا، ثُمَّ قَالَتْ: الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَتَمَ لَأَوْلِنَا
بِالسَّعَادَةِ وَ الْمَغْفِرَةِ، وَ لَأَخْرِنَا بِالشَّهَادَةِ وَ الرَّحْمَةِ، إِنَّهُ رَحِيمٌ وَ دُودٌ، وَ هُوَ حَسْبُنَا وَ نِعْمَ الْوَكِيلُ، وَ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ أَهْلِ
بَيْتِهِ الطَّاهِرِينَ الْأَتْمَةِ الْمُعْصُومِينَ آمِينَ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ.

زیارت سوم

مرحوم علامه مجلسی در بحار الانوار (جلد ۹۹، طبع بیروت، ص ۲۷۲) از سید بن طاووس قدس سره دو زیارت برای مطلق امام زادگان نقل می کند و در صفحه بعد می فرماید: «زیارت اول آن را مرحوم مفید در مزار ذکر کرده است». بنابراین با توجه به سخن بزرگان مناسب است زیارت اول امام زادگان را که در همین کتاب آورده ایم و اول آن «السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا السَّيِّدَةُ الزَّكِيَّةُ الطَّاهِرَةُ الْوَلِيَّةُ وَالدَّاعِيَةُ الْحَفِيَّةُ ...» می باشد جزو زیارات حضرت زینب علیها السلام خوانده شود، امید است که مورد قبول پروردگار قرار گیرد.

زیارت چهارم حضرت زینب کبری علیها السلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ نَبِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ مُحَمَّدِ الْمُصْطَفَى سَيِّدِ الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ،
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ وَلِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ

ص: ۲۹

عَلَيْكَ يَا بِنْتَ عَلِيٍّ الْمُرْتَضَى السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ سَيِّدِ الْأَوْصِيَاءِ وَالصِّدِّيقِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ سَيِّدَةَ نِسَاءِ
الْعَالَمِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أُخْتَ الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ سَيِّدَيْ شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ أَجْمَعِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا السَّيِّدَةُ الزَّكِيَّةُ، السَّلَامُ
عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الدَّاعِيَةُ الْحَفِيَّةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا التَّقِيَّةُ النَّقِيَّةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الرِّضِيَّةُ الْمَرْضِيَّةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الْعَالِمَةُ الْغَيْرُ
الْمُعَلَّمَةِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الْفَهِيْمَةُ الْغَيْرُ الْمَفْهَمَةِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الْمَظْلُومَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الْمَهْمُومَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ
أَيَّتُهَا الْمَغْمُومَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الْمَضْرُوبَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الْمَأْسُورَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الصِّدِّيقَةُ الصُّغْرَى السَّلَامُ عَلَيْكَ
أَيَّتُهَا الْعِصْمَةُ الصُّغْرَى السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا صَاحِبَةَ الْمُصِيبَةِ الْعُظْمَى السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا زَيْنَبَ الْكُبْرَى أَشْهَدُ أَنَّكَ كُنْتِ صَابِرَةً

شَاكِرَةً مُجَلَّلَةً مُعَظَّمَةً، مُكْرَمَةً مَحِيدَةً، مُخَدَّرَةً مُوقَّرةً فِي جَمِيعِ حَالَاتِكَ وَ مُنْقَلَبَاتِكَ، وَ مُصْتَبَاتِكَ وَ بَلِيَّاتِكَ وَ اِمْتِحَانَاتِكَ حَتَّى فِي أَشَدِّهَا وَ أَمْرَهَا، وَ هِيَ وَاللَّهُ وَ قُوفُكَ فِي هَذَا الْمَكَانِ، وَ اُخُوكِ الْعَطْشَانُ مُضْرُوعٌ فِي عُمُقِ الْحَائِرِ مِنْ كَثْرَةِ جِرَاحَاتِ السَّيْفِ وَ السَّيْنَانِ، وَ الشَّمْرُ جَالِسٌ عَلَى صَدْرِهِ، وَ اِحْزَانُهُ عَلَيْهِ وَ عَلَيْكَ، يَا بِنْتَ الزُّهْرَا وَ بِنْتَ خَدِيجَةَ الْكُبْرَى اَشْهَدُ اَنَّكَ قَدْ نَصَيْتِ لِلَّهِ وَ لِرَسُولِهِ وَ لِأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَ لِفَاطِمَةَ وَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنَ، وَ نَصَيْتَهُمْ بِقَلْبِكَ وَ لِسَانِكَ، وَ جَاهِدْتِ فِي اللَّهِ بِلِسَانِكَ حَقَّ جِهَادِهِ، فَانْعَمْتَ الْمَأْخُتُ أَنْتَ لِلْحُسَيْنِ، وَ نِعَمَ الْمَأْخُ لِمَكَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ صَ لَمَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْكُمَا، وَ عَلَى مَنْ أَحَبَّكُمَا وَ نَصَيْتُكُمْ، وَ لَعَنَ اللَّهُ أُمَّهُ سَلَبَتْ قِنَاعَكَ، وَ ضَرَبَتْ بِكَعَابِ الرِّمَاحِ عَلَى أَعْضَائِكَ، وَ حَرَّقَتْ خِيَامَكَ، وَ أَسْرَتْ عِيَالَكَ، أَمْ سَمِعَتْ بِذَلِكَ فَرَضِيَتْ بِهِ وَ لَمْ تَحْزَنْ، يَا سَيِّدَتِي وَ مَوْلَاتِي، أَنَا

زَائِرِكَ وَ مُجِيبِكَ وَ مُعِينِكَ، فَاشْفَعِي لِي وَ لِآبَائِي وَ أُمَّهَاتِي وَ أَحِبَادِي، وَ أَسْئَلُ اللَّهَ الْمَغْفِرَةَ بِحَقِّكَ، وَ بِحَقِّ سَيِّدِكَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ آلِهِ وَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ، وَ أُمِّكَ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ عَلَيْهَا السَّلَامُ، وَ أَخَوَيْكَ الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنَ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ، وَ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَهْلَ بَيْتِ النَّبِيِّ وَ مَوْضِعِ الرِّسَالَةِ وَ مُخْتَلَفِ الْمَلَائِكَةِ وَ مَهْبِطِ الْوَحْيِ وَ التَّنْزِيلِ، جَمِيعاً وَ رَحْمَةَ اللَّهِ وَ بَرَكَاتِهِ.

زيارت پنجم حضرت زینب کبری، عقيله بنی هاشم عليها السلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ بَضْعَةِ خَاتِمِ النَّبِيِّينَ، وَ سَيِّدَةِ الْمُرْسَلِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدَةَ الْعَالَمِينَ، وَ لَا تُسْتَقْصَى مَنَاقِبُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ الْمُبْعُوثِ بِالرِّسَالَةِ، وَ مُنْقِذِ الْعِبَادِ مِنَ الْجَهَالَةِ وَ خَيْرِهِ الضَّلَالَةَ،

ص: ٣٢

وَ الْعَظِيمِ الْمُظْلِمِ بِالْغَمَامِ، وَ النُّورِ الْمُهْتَدَى بِهِ فِي اللَّيَالِي وَ الْأَيَّامِ، حَبِيبِ إِلِهِ الْعَالَمِينَ، سَيِّدِنَا أَبِي الْقَاسِمِ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، وَ رَحْمَهُ اللَّهُ وَ بَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ سَيِّدِ الْأَوْصِيَاءِ، وَ رُكْنِ الْأَوْلِيَاءِ، وَ عِمَادِ الْأَصْنِيَاءِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، وَ يَعْسُوبِ الْمُتَّقِينَ، وَ قُدْوَةِ الصِّدِّيقِينَ، وَ إِمَامِ الصَّالِحِينَ، وَ رَحْمَهُ اللَّهُ وَ بَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ أَفْضَلِ الْأَوْلِيَاءِ، وَ أَوَّلِ السَّابِقِينَ إِلَى دِينِ اللَّهِ، وَ أَوْفَاهُمْ لِرَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ صَاحِبِ بَيْعَةِ يَوْمِ الْغَدِيرِ، وَ الْمُشْتَقِّ اسْمُهُ مِنْ اسْمِ الْعَلِيِّ الْقَدِيرِ، قَاتِلِ الْبُرُورِ، وَ قَاتِلِ الْكُفْرَةِ وَ قَامِعِ الْفَجْرَةِ، وَ الْمُنْدُوبِ فِي الشَّدَائِدِ، وَ الْمَشْهُودِ بِحَقِّهِ فِي مُخْتَلَفِ الْمَشَاهِدِ، وَ مَنْ أَخْلَصَ لِلَّهِ تَعَالَى بِقَلْبِهِ وَ لِسَانِهِ، وَ نَصَرَ الْحَقَّ بِسَيْفِهِ وَ سِنَانِهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَلِيلَةَ السَّيِّدِ الْأَكْبَرِ، وَ الشَّافِعِ يَوْمِ الْمَحْشَرِ، وَ السَّاقِي مُجِيبِهِ مِنْ نَهْرِ الْكَوْثَرِ، السَّلَامُ

عَلَيْكَ يَا بِنْتَ حَيْدَرِ الْكَرَارِ، وَ خَلِيفَةِ الْمُخْتَارِ، وَ قَسِيمِ الْجَنَّةِ وَ النَّارِ، وَ صَاحِبِ الْحَيَوضِ وَ حَامِلِ اللِّوَاءِ فِي يَوْمِ الْجَزَاءِ، إِمَامِ الْمُتَّقِينَ، أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، وَ رَحْمَهُ اللَّهُ وَ بَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُهَجَّهَ قَلْبِ الْبُتُولِ، وَ قُرَّةَ عَيْنِ الرَّسُولِ، يَا حَبِيبَهُ خَيْرِ خَلْقِ اللَّهِ، وَ رَبِيبَهُ بَيْتِ وَحْيِ اللَّهِ، وَ شَقِيقَةَ السِّنِّطِينَ الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ، وَ عَمَّةَ الْأَئِمَّةِ الْمَيَامِينِ مِنْ آلِ طه وَ يَاسِينَ، وَ رَحْمَهُ اللَّهُ وَ بَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَى بِنْتِ مَكَّةَ وَ مِنَى وَ زَمْرَمَ وَالصَّفَا، السَّلَامُ عَلَى مَنْ حَادَّهَا مُحَمَّدٌ الْمُضِيظُفَى وَ أَبُوهَا عَلِيُّ الْمُرْتَضَى وَ أُمُّهَا فَاطِمَةُ الزَّهْرَاءُ سَيِّدَةُ النِّسَاءِ، السَّلَامُ عَلَى بِنْتِ صَاحِبِ الدَّلَائِلِ الْوَاضِحَاتِ، وَ الْآيَاتِ الْبَيِّنَاتِ، وَ الْمُعْجَزَاتِ الْبَاهِرَاتِ، وَ الْبِرَاهِينِ الظَّاهِرَاتِ، السَّلَامُ عَلَى الْمُؤَلَّودَةِ فِي مَعْقِلِ الْعِصْمَةِ وَ التَّقَى وَ مَهْبِطِ الْوَحْيِ وَ الْهُدَى وَ مَوْرُوثِهِ عَظِيمِ الْفَضْلِ وَ النَّدَى السَّلَامُ عَلَى

الْمَرْأَةِ الصَّالِحَةِ، وَالْمُجَاهِدَةَ النَّاصِحَةَ، وَالْحُرَّةَ الْبَائِيَّةَ، وَاللَّبِيَّةَ الطَّالِبِيَّةَ، وَالْمُعْجِزَةَ الْمُحَمَّدِيَّةَ، وَالذَّخِيرَةَ الْحَيِّدِيَّةَ، وَالْوَدِيعَةَ الْفَاطِمِيَّةَ، السَّلَامُ عَلَى مَنْ أَطَاعَتِ اللَّهَ تَعَالَى فِي السِّرِّ وَالْعَلَنِ، وَتَحَدَّتْ بِمَوَاقِفِهَا أَهْلَ الْبِنْفَاقِ وَالْفِتَنِ، السَّلَامُ عَلَى مَنْ أَرْهَبَتِ الطُّغَاةَ فِي صَيْلَابَتِهَا، وَأَذْهَشَتِ الْعُقُولَ بِرِبَاطِهِ جَاشِدَتِهَا، وَمَثَلَتْ أَبَاهَا عَلِيًّا بِشَجَاعَتِهَا، وَأَشْبَهَتْ أُمَّهَا الزُّهْرَاءَ فِي عَظَمَتِهَا وَبَلَغَتِهَا، السَّلَامُ عَلَى الْمُنْسُوبَةِ لِأُسْرِهِ النَّبَوِيِّ، وَالْإِمَامَةِ، وَالْمَوْهُوبَةِ وَسَامَ الشَّرْفِ وَالْمَجْدِ وَالْكَرَامَةِ، السَّلَامُ عَلَى مَنْ رَضَعَتْ بِلَبَانِ الْإِيمَانِ، وَتَرَبَّتْ بِتِلَاوَةِ الْقُرْآنِ، فَشَاعَ فَخْرُهَا بِكُلِّ زَمَانٍ عَلَى مَنْ حَبَاهَا الْجَلِيلُ جَلَّ اسْمُهُ بِالصِّفَاتِ الْحَمِيدَةِ، وَزَادَهَا وَقُوَّةً وَثَبَاتًا عَلَى الدِّينِ وَالْعَقِيدَةِ، وَشَدَّ اللَّهُ عَزْمَهَا فِي مَوَاطِنِ الشَّدِيدَةِ، وَالْهَمَهَا جَمِيلَ الصَّبْرِ، وَآكْرَمَهَا جَزِيلَ الْأَجْرِ، السَّلَامُ عَلَى

مَنْ أَحْيَتْ لِيَالِيهَا بِالتَّهَجُّدِ وَالْعِبَادَةِ، فَسَالَتْ مِنَ اللَّهِ أَعْلَى دَرَجَاتِ السَّعَادَةِ، سَيِّدَاتُ عَلِيٍّ مِنْ أَوْلَادِهَا الْإِمَامُ زَيْنُ الْعَابِدِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِشَهَادَتِهِ، إِذْ قَالَ مُخَاطِبًا لِعَمَّتِهِ: (أَنْتِ عَالِمَةٌ غَيْرُ مُعَلَّمَةٍ وَفَهْمَةٌ غَيْرُ مُفَهَّمَةٍ)، سَيِّدَاتُ عَلِيٍّ الْأُخْتِ الَّتِي وَاسَتْ أَخَاهَا فِي مُهِمَّتِهِ، وَشَارَكَتُهُ فِي نَهْضَتِهِ، وَتَبَاهَتْ بِالْإِسْلَامِ وَعِزَّتِهِ، سَيِّدَاتُ عَلِيٍّ مَنْ نَاصِرَاتِ الْحُسَيْنِ فِي جِهَادِهِ، وَ لَمْ تَضْعُفْ عَزِيمَتُهَا بَعْدَ اسْتِشْهَادِهِ، سَلَامٌ عَلَى قَلْبِ زَيْنَبِ الصَّبُورِ، وَ لِسَانِهَا الشُّكُورِ، سَلَامٌ عَلَى مَنْ تَظَافَرَتْ عَلَيْهَا الْمَصَائِبُ وَالْكَرُوبُ، وَ ذَاقَتْ مِنَ النَّوَابِغِ مَا تَدُوبُ مِنْهَا الْقُلُوبُ، سَيِّدَاتُ عَلِيٍّ مَنْ تَجَرَّعَتْ غُصَّةَ صَوْلَاتِهِ وَالْمَأْسَى، وَ مَا لَا تَقْوَى عَلَى احْتِمَالِهَا الْجِبَالُ الرَّوَاسِي، فَاصْبِرِي لِلْبَلَايَا قَبْلَتَهَا، وَ لِلزَّيَا كَعَبْتَهَا، سَلَامٌ عَلَى مَنْ شَاطَرَتْ أُمَّهَا الزُّهْرَاءَ فِي ضُرُوبِ الْمِحْنِ وَالْأَرْزَاءِ، وَ دَارَتْ عَلَيْهَا

رَحَى الْكُورِثِ وَالْبَلَاءِ يَوْمَ كَرْبَلَاءَ، سَيِّلًا عَلَى مَنْ عَجِبَتْ مِنْ صَبْرِهَا مَلَائِكَةُ السَّمَاءِ، سَيِّلًا عَلَى مَنْ فُجِعَتْ بِجِدِّهَا وَأَبِيهَا وَأُمِّهَا
وَبَنِيهَا وَالْخَيْرِ مِنْ أَهْلِهَا وَذَوِيهَا، أَبِكَى عَلَى زَيْنَبِ الْكُبْرَى وَكُرْتَيْهَا، أَبِكَى عَلَى زَيْنَبِ الثُّكْلَى وَغُرَيْتَيْهَا، أَبِكَى عَلَى زَيْنَبِ حُزْنًا
لِمَحْنَتَيْهَا، أَبِكَى عَلَى هَضْمِهَا مِنْ بَعْدِ عَزَّتَيْهَا، أَبِكَى عَلَى الْمَظْلُومِ الْغَرِيْبِ، أَبِكَى عَلَى الْمَحْزُونِ الْكَيْبِ، أَبِكَى عَلَى مَنْ دَاهَمَتْهَا
الدُّنْيَا بِالشَّاهِدِ الرَّهِيْبِ، وَلَمْ تَشْبَهْ مُصَـبَّتَيْهَا مُصَـبَّتَيْهِ، أَبِكَى عَلَى مَنْ عَايَنْتَ أَشْلَاءَ الضَّحَايَا، مُجَرَّرِينَ عَلَى صَعِيدِ الْمَنَايَا، وَرَأَتْ
مَصَارِعَ الشَّهْدَاءِ مِنْ عَشِيرَتَيْهَا، وَإِخْوَتَهَا وَبَنِي عُمُومَتَيْهَا، وَقَدْ فَرَّقَ السَّيْفُ بَيْنَ الرُّؤُوسِ مِنْهُمْ وَالْأَبْدَانِ، وَحَرَارَةُ الشَّمْسِ قَدْ غَيَّرَتْ
مِنْهُمْ الْأَلْوَانَ، وَبَيْنَهُمْ رِيحَانَهُ الْمُصْطَفَى سَيِّدُ شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ، صَرِيحًا عَلَى الرَّمْضَاءِ، فَاجْهَشْتُ بِالْبُكَاءِ، وَنَادَتْ بِهَذَا الدُّعَاءِ:

«الهِى تَقَبَّلْ مِنَّا هَذَا الْقُرْبَانَ»، ثُمَّ انْتَنَتْ شَاكِيَةً وَجَدَهَا إِلَى حَيْدِهَا، وَ هِيَ تَقُولُ: «يَا مُحَمَّدَاهُ! هَذَا حُسَيْنٌ بِالْعَرَاءِ، مُرْمَلٌ بِالِدِمَاءِ، مُقَطَّعُ الْأَعْضَاءِ، وَ بِنَاتِكَ سَبَايَا، وَ ذُرِّيَّتِكَ مُقْتَلَةٌ»، أَبَكَى عَلَى مَنْ أَبَكَتْ كُلَّ عَدُوٍّ وَ صَدِيقٍ، أَبَكَى عَلَى مَنْ أَبَعَدَهَا الزَّمَانَ عَنِ الْأَهْلِ وَ الْأَوْطَانَ، وَ طَافَ بِهَا الْأَعْيَادُ سَيِّئَةً فِي الْبُلْدَانِ، وَ سَيَّرُوا بِهَا أَسِيرَةً مِنَ الْكُوفَةِ إِلَى الشَّامِ بِجَمْعٍ مِنَ الْأَرَامِلِ وَ الْأَيْتَامِ، السَّلَامُ عَلَى عَزِيزِهِ الصَّيْدِيقِ الزَّهْرَاءِ، وَ بِنْتِ خَدِيجَةَ الْكُبْرَى السَّلَامُ عَلَى مَنْ أَصْبَحَ حَرَمُهَا مَوْزِلَ آمَالِ الْمَآمِلِينَ، وَ مُلْتَقَى وُفُودِ الزَّائِرِينَ، وَ يَتَمَسَّكَ بِضَرْيَحِهَا جَمِيعُ الْمُجِيبِينَ وَ الْمُحْتَاجِينَ، وَ يَوْمَ قَبْرِهَا الْخَلَائِقُ فِي كُلِّ حِينٍ، السَّلَامُ عَلَى سَيِّدَتِنَا وَ مَوْلَانَا زَيْنَبِ بِنْتِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، وَ رَحِمَهُ اللَّهُ وَ بَرَكَاتُهُ.

زيارت ششم حضرت زينب كبرى عليها السلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ خَاتَمِ الْأَنْبِيَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ صَاحِبِ الْحَوْضِ وَاللَّوَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ خَدِيدِجَةَ الْكُبْرَى السَّلَامُ
عَلَيْكَ يَا بِنْتَ سَيِّدِ الْأَوْصِيَاءِ وَرُكْنِ الْأَوْلِيَاءِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ وَلِيِّ اللَّهِ،
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أُخْتَ وَلِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَمَّةَ وَلِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أُمَّ الْمَصَائِبِ يَا زَيْنَبُ بِنْتُ عَلِيٍّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَ
بَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الْفَاضِلَةُ الرَّشِيدَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الْعَالِمَةُ الْكَامِلَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الرِّضِيَّةُ الْمَرْضِيَّةُ، السَّلَامُ
عَلَيْكَ يَا تَالِيَةَ الْمَعْصُومِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُمْتَحَنَةً فِي تَحْمَلِ الْمَصَائِبِ كَالْحَسَنِينَ الْمَظْلُومِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الْبُعِيدَةُ عَنِ
الْأَوْطَانِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا

الأسير في البلدان، السلام على من شهد بفضلها أبوها أمير المؤمنين، وأمرها أخواها الحسين بالصبر على صدمات المعاندين.

أشهد أنك أطعت الله ورسوله، وصبرت على الأذى في جنبه حتى أتاك اليقين، فلعن الله من جحدك، ولعن الله من ظلمك
ولعن الله من لم يعرف حقك، ولعن الله أعداء آل محمد من الجن والإنس، من الأولين والآخرين، وضاعف عليهم العذاب
المأليم، أتيتك يا مولاتي وابنة مولاى زيراً قاصداً وإفداً عارفاً بحقك، فاشفعي لى عند الله تعالى فى غفران ذنوبى، وقضاء
حوائجى، وإعطاء سؤلئى، وكشف ضرئى، فإن لك عند الله جاهاً عظيماً وشفاعة مقبولة، السلام عليك وعلى آباءك الطاهرين،
وعلى الملائكة الحافين حول حرمك الشريف المبارك ورحمة الله وبركاته

پس دو رکعت نماز به قصد هدیه برای آن مکرمه بجا آور و دعا کن آنچه را که دوست داری.

زیارت وداع حضرت زینب علیها السلام

هر گاه خواستی آن حضرت را وداع کنی بگو:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ سَيِّدِ الْوَصِيِّينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ سَيِّدَةَ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، اَسْتَوْدِعُكَ اللَّهُ وَأَسْتَرْعِيكَ وَأَقْرَأُ عَلَيْكَ السَّلَامَ، اَللّهُمَّ لَا تَجْعَلُهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنِّي لِزِيَارِهِ اُمِّ الْمَصَائِبِ زَيْنَبِ بِنْتِ عَلِيٍّ، فَاِنِّي اَسْأَلُكَ الْعَوْدَ ثُمَّ الْعَوْدَ اَبَدًا مَا اَبْقَيْتَنِي، فَاِذَا تَوَفَّيْتَنِي فَاحْشُرْنِي فِي زُمْرَتِهَا، وَاَدْخِلْنِي فِي شَفَاعَتِهَا، وَشَفَاعَةِ جَدِّهَا وَاَبِيهَا وَاُمِّهَا وَاَخِيهَا بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، اَللّهُمَّ بِحَقِّهَا عِنْدَكَ

ص: ۴۱

وَمَنْزِلَتِهَا لَمَدِّيكَ، اِغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِجَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، وَآتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ
بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

و از پروردگار درخواست کن که بار دیگر شما را به زیارت آن مکرمه برگرداند و این آخرین عهد و زیارت شما نباشد.

حضرت رقیه دختر امام حسین «علیه السلام»

مرحوم شیخ عباس قمی قدس سره در «منتهی الآمال» از کامل شیخ بهایی نقل می کند که: زنان خاندان نبوت به هنگام اسیری، حال مردانی را که در کربلا شهید شده بودند بر فرزندان مخفی و پوشیده می داشتند و هر کودکی را وعده می دادند که پدر تو سفر رفته و بازمی گردد تا آنان را به خانه یزید آوردند، دخترکی بود چهار ساله، شبی از خواب بیدار شد و گفت: پدرم حسین کجاست، این ساعت او را خواب دیدم. سخت پریشان بود، زنان و کودکان همه به گریه افتادند

ص: ۴۲

و فغان از ایشان برخاست. یزید خفته، از خواب بیدار شد و حال تفحص کرد، خبر بردند که حال چنین است. آن لعین در حال گفت که بروند سر پدر او را بیاورند و در کنار او نهند. پس آن سر مقدس بیاوردند و در کنار آن دختر چهار ساله نهادند. پرسید: این چیست؟ گفتند: «سر پدر تو است». آن دختر بترسید و فریاد برآورد و رنجور شد و در آن چند روز جان به حق تسلیم کرد.

معروف است که حضرت رقیه در خرابه شام از دنیا رفت، مزار این مخدره هم اکنون در بازارچه ای قدیمی، در دمشق، کمی دورتر از مسجد اموی واقع است که عاشقان خاندان عصمت و طهارت علیهم السلام به زیارتش می شتابند.

با توجه به این که زیارت مخصوصی برای آن حضرت ذکر نشده سزاوار است زائران محترم، او را با الفاظی که در زیارت اولاد ائمه علیهم السلام نقل شده، یا هر زیارتی که مناسب با شأن و منزلت آن حضرت است، زیارت کنند. و هر مقدار فرصت دارند نماز و قرآن

بخوانند و ثوابش را به آن حضرت یا هر کسی که می خواهند اهدا نمایند.

اینک چند زیارتنامه مناسب با مقام، ذکر می شود که امید است مورد قبول پروردگار و توجه ولی عصر - ارواحنا فداه - قرار گیرد و در آخرت از شفاعت پدر بزرگوارش امام حسین علیه السلام و اجداد طاهرش به ویژه جده اش فاطمه زهرا علیها السلام بهره مند شویم.

اذن دخول حرم مطهر حضرت رقیه «سلام الله علیها»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِإِذْنِ اللَّهِ وَ إِذْنِ رَسُولِهِ وَ إِذْنِ مَلَائِكَتِهِ الْمُقَرَّبِينَ وَ أَنْبِيَائِهِ الْمُرْسَلِينَ، وَ الْأَئِمَّةِ الْمَعْصُومِينَ، وَ بِإِذْنِ السَّيِّدَةِ رُقَيْيَةَ بِنْتِ الْحُسَيْنِ الشَّهِيدِ عَلَيْهِ السَّلَامُ، أَدْخُلْ هَذِهِ الرَّوْضَةَ الْمُبَارَكَةَ، وَ ادْعُو اللَّهَ بِفُنُونِ الدَّعَوَاتِ، وَ اعْتَرِفْ لِلَّهِ بِالْعُبُودِيَّةِ، وَ لِلنَّبِيِّ ﷺ وَ الْأَئِمَّةِ الْمَعْصُومِينَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ بِالطَّاعَةِ، رَبِّ ﷻ أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ، وَ أَخْرِجْنِي مُخْرَجَ صِدْقٍ، وَ اجْعَلْ لِي مِنْ لَدُنْكَ سُلْطَانًا نَصِيرًا.

ص: ۴۴

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اَلسَّلَامُ عَلٰى اٰدَمَ صِفْوَه اللّٰهِ، اَلسَّلَامُ عَلٰى نُوحِ نَبِیِّ اللّٰهِ، اَلسَّلَامُ عَلٰى اِبْرٰهِيْمَ خَلِيْلِ اللّٰهِ، اَلسَّلَامُ عَلٰى مُوسٰى كَلِيْمِ اللّٰهِ، اَلسَّلَامُ عَلٰى
عِيسٰى رُوْحِ اللّٰهِ، اَلسَّلَامُ عَلٰیكَ يَا رَسُوْلَ اللّٰهِ، اَلسَّلَامُ عَلٰیكَ يَا خَيْرَ خَلْقِ اللّٰهِ، اَلسَّلَامُ عَلٰیكَ يَا صِفٰی اللّٰهِ، اَلسَّلَامُ عَلٰیكَ يَا مُحَمَّدَ
بْنِ عَبْدِ اللّٰهِ خَاتِمِ النَّبِیِّیْنَ، اَلسَّلَامُ عَلٰیكَ يَا اَمِيْرَ الْمُؤْمِنِيْنَ، عَلٰی بَنِ اَبِيْ طَالِبٍ وَصِيِّ رَسُوْلِ اللّٰهِ، اَلسَّلَامُ عَلٰیكَ يَا فَاطِمَهَ سَيِّدَهٗ نِسَاۤءِ
الْعٰلَمِيْنَ، اَلسَّلَامُ عَلٰیكُمَا يَا سِبْطِي الرَّحْمَهٗ وَسَيِّدِيْ شَبَابِ اَهْلِ الْجَنَّةِ، اَلسَّلَامُ عَلٰیكَ يَا عَلِيَّ بْنَ الْحُسَيْنِ سَيِّدِ الْعٰبِدِيْنَ وَقُرَّةَ عَيْنِ
النَّاظِرِيْنَ، اَلسَّلَامُ عَلٰیكَ يَا مُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ باقر

الْعِلْمَ بَعِيدَ النَّبِيِّ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا جَعْفَرَ بْنَ مُحَمَّدٍ الصِّادِقَ الْبَارَّ الْأَمِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُوسَى بْنَ جَعْفَرٍ الطَّاهِرِ الطَّهْرَ، السَّلَامُ
عَلَيْكَ يَا عَلِيَّ بْنَ مُوسَى الرِّضَا الْمُرْتَضَى السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ النَّقِيِّ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَلِيَّ بْنَ مُحَمَّدٍ النَّقِيِّ النَّاصِحِ
الْأَمِينِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا حَسَنَ بْنَ عَلِيٍّ، السَّلَامُ عَلَى الْوَصِيِّ مِنْ بَعِيدِهِ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى نُورِكَ وَسِرِّجِكَ، وَوَلِيِّ وَلِيِّكَ وَوَصِيِّ
وَصِيِّكَ، وَحُجَّتِكَ عَلَى خَلْقِكَ. السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ فَاطِمَةَ وَخَدِيجَةَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ
أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ وَلِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أُخْتَ وَلِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَمَّةَ وَلِيِّ اللَّهِ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا
رُقَيْيَةَ بِنْتَ الْحُسَيْنِ الشَّهِيدِ وَرَحْمَةَ اللَّهِ وَبَرَكَاتِهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الصَّغِيرَةُ الشَّهِيدَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الْمَقْهُورَةُ الْمَظْلُومَةُ،
السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا

الْفَاضِلَةُ الرَّشِيدَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الْجَلِيلَةُ الْجَمِيلَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الْبَعِيدَةُ عَنِ الْأَوْطَانِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الْأَسِيرَةُ فِي
الْبُلْدَانِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَوْلَاتِي وَابْنَةَ مَوْلَايَ، وَسَيِّدَتِي وَابْنَةَ سَيِّدِي وَرَحْمَةَ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، فَلَعَنَ اللَّهُ مَنْ جَحَدَكَ، وَلَعَنَ اللَّهُ مَنْ
ظَلَمَكَ وَلَعَنَ اللَّهُ مَنْ ضَرَبَكَ، وَلَعَنَ اللَّهُ مَنْ لَعَنَ اللَّهَ لَعْنًا يَحْقِقُهَا وَلَعَنَ اللَّهُ أَعْدَاءَ آلِ مُحَمَّدٍ، مِنَ الْجِنِّ وَالنَّاسِ، مِنَ الْأَوْلِيَاءِ
وَالْآخِرِينَ، وَضَاعَفَ عَلَيْهِمُ الْعَذَابَ الْأَلِيمَ، أَتَيْتُكَ يَا مَوْلَاتِي وَابْنَةَ مَوْلَايَ، قَاصِدًا وَافِدًا عَارِفًا بِحَقِّكَ السَّلَامُ عَلَيْكَ عَرَفَ اللَّهُ بَيْنَنَا
وَبَيْنَكُمْ فِي الْجَنَّةِ، وَحَشَرْنَا فِي زُمْرَتِكُمْ، وَأَوْرَدْنَا حَوْضَ نَبِيِّكُمْ، وَسَقَانَا بِكَأْسِ حَبَدِّكُمْ مِنْ يَدِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ صَلَوَاتُ اللَّهِ
عَلَيْكُمْ، أَسْئَلُ اللَّهَ أَنْ يُرِينَا فِيكُمْ السُّرُورَ وَالْفَرَجَ، وَأَنْ يَجْمَعَنَا وَإِيَّاكُمْ فِي زُمْرَةِ حَبَدِّكُمْ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَأَنْ لَا يَسْلُبْنَا
مَعْرِفَتَكُمْ، إِنَّهُ وَلِيُّ قَدِيرٍ.

أَتَقَرَّبُ إِلَى اللَّهِ بِحُبِّكُمْ، وَالتَّبَرَّاءِ مِنْ أَعْدَائِكُمْ، وَالتَّسْلِيمِ إِلَى اللَّهِ رَاضِيًا بِهِ غَيْرَ مُنْكَرٍ وَلَا مُسْتَكْبِرٍ، وَعَلَى يَقِينٍ مَا أَتَى بِهِ مُحَمَّدٌ وَبِهِ رَاضٍ نَطْلُبُ بِعَدْلِكَ وَجَهْدِكَ يَا سَيِّدِي. اللَّهُمَّ وَرِضَاكَ وَالِدَارِ الْآخِرَةِ، يَا رُقِيئَهُ، اشفِعي لي في الجنَّة، فَإِنَّ لَكَ عِنْدَ اللَّهِ شَأْنًا مِنَ الشَّأْنِ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ أَنْ تَخْتِمَ لِي بِالسَّعَادَةِ، فَلَا تَسْلُبْ مِنِّي مَا أَنَا فِيهِ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ. اللَّهُمَّ اسْتَجِبْ لَنَا، وَتَقَبَّلْهُ بِكَرَمِكَ وَعِزَّتِكَ، وَبِرَحْمَتِكَ وَعَافِيَتِكَ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ، وَسَلَّمْ تَسْلِيمًا يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

زيارت دوم حضرت رقيه عليها السلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدَتَنَا رُقِيئَةَ، عَلَيْكَ التَّحِيَّةُ وَالسَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ رَسُولِ اللَّهِ،

ص: ٤٨

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ سَيِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا
بِنْتَ خَدِيجَةَ الْكُبْرَى أُمَّ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ وَلِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أُخْتَ وَلِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا
بِنْتَ الْحُسَيْنِ الشَّهِيدِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الصَّديقَةُ الشَّهِيدَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الرِّضِيَّةُ الْمَرْضِيَّةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا التَّقِيَّةُ النَّقِيَّةُ،
السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الزَّكِيَّةُ الْفَاضِلَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الْمَظْلُومَةُ الْبَهِيمَةُ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْكَ وَعَلَى رُوحِكَ وَيَدَيْكَ، فَجَعَلَ اللَّهُ
مَنْزِلَكَ وَمَأْوَاكَ فِي الْجَنَّةِ مَعَ آبَائِكَ وَأَجْدَادِكَ، الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ الْمَعْصُومِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ وَعَلَى
الْمَلَائِكَةِ الْحَافِينَ حَوْلَ حَرَمِكَ الشَّرِيفِ، وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، صَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ، وَسَلَّم تَسْلِيمًا
بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

پس از زیارت حضرت رقیه علیها السلام خوب است دعایی را که مرحوم علامه سید محسن امین قدس سره نقل کرده اند و در صفحه ۱۴۰ همین کتاب بعد از زیارت حضرت زینب علیها السلام آمده است، خوانده شود.

زیارت سوم حضرت رقیه علیها السلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا السَّيِّدَةُ الزَّكِيَّةُ الطَّاهِرَةُ الْوَلِيَّةُ، وَالِدَاعِيَةُ الْحَفِيَّةُ، أَشْهَدُ أَنَّكَ قُلْتِ حَقًّا، وَنَطَقْتِ حَقًّا وَصِدْقًا، وَدَعَوْتِ إِلَى مَوْلَايَ وَمَوْلَاكِ عَلَانِيَةً وَسِرًّا، فَازِ مُتَّبِعِيكَ وَنَجِي مُصَدِّقِيكَ، وَخَابَ وَخَسِرَ مَكْذِبِيكَ وَالْمُتَخَلِّفُ عَنْكِ، إِشْهَدِي لِي بِهَذِهِ الشَّهَادَةِ لِأَكُونَ مِنَ الْفَائِزِينَ بِمَعْرِفَتِكَ وَطَاعَتِكَ وَتَضْيِيقِيكَ وَاتِّبَاعِيكَ، وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدَتِي رُقِيَّةَ بِنْتَ سَيِّدِي وَمَوْلَايَ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ الْحُسَيْنِ الشَّهِيدِ بِكَرْبَلَاءَ، أَنْتِ بَابُ اللَّهِ الْمُؤْتَى مِنْهُ وَالْمَأْخُوذُ عَنْهُ،

ص: ۵۰

أَتَيْتُكَ زَائِرًا، وَحَاجَاتِي لَكَ مُسْتَوْدِعًا، وَهَا أَنَا ذَا أَسْتَوْدِعُكَ دِينِي وَأَمَانَتِي وَخَوَاتِيمَ عَمَلِي، وَجَوَامِعَ أَمَلِي إِلَى مُنْتَهَى أَجَلِي،
وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

زیارت وداع حضرت رقیه علیها السلام

هرگاه خواستی با آن حضرت وداع کنی، نزد قبر آن مکرمه بایست و فکر کن و مصیبت هایی را که به آن مظلومه وارد آمده است - چه در راه کوفه و شام و چه در خرابه شام - در نظر آور و بگو:

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ وَلِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ فَاطِمَةَ وَخَدِيجَةَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ
الْحُسَيْنِ الْمَظْلُومِ، وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَسْتَوْدِعُكَ اللَّهُ وَأَسْتَرْعِيكَ وَأَقْرَأُ عَلَيْكَ السَّلَامَ، اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلْهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنِّي لِزِيَارَةِ رُفِيَّةِ
بِنْتِ الْحُسَيْنِ، فَإِنِّي

ص: ۵۱

أَسْأَلُكَ الْعُودَ ثُمَّ الْعُودَ أَيْدَاءَ مَا أَبْقَيْتَنِي، وَإِذَا تَوَفَّيْتَنِي فَاحْشُرْنِي فِي زُمْرَتِهَا، وَأَدْخِلْنِي فِي شَفَاعَتِهَا، وَشَفَاعَةَ جَدِّهَا وَأَبِيهَا وَأَخِيهَا
بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، اللَّهُمَّ بَحِّقْهَا عِنْدَكَ وَمَنْزِلَتِهَا لَدَيْكَ، اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِجَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، وَآتِنَا فِي
الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

أم سلمه و أم حبيبه همسر رسول خدا

در قبرستان باب الصغیر دمشق در حجره ای جدا از قبرستان، دو قبر به نام های «ام سلمه» و «ام حبيبه» همسران پیامبر وجود دارد، لیکن بیشتر مورخان بر این باورند که آن دو، در مدینه، در قبرستان بقیع مدفونند.

زيارت أم سلمه همسر رسول خدا صلى الله عليه و آله

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِينَ اللَّهِ مُحَمَّدَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدَ الْوَصِيِّينَ وَحُجَّةَ اللَّهِ عَلَى النَّاسِ
أَجْمَعِينَ وَرَحْمَةَ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَى فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ، سَيِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ وَرَحْمَةَ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَى الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ
سَيِّدَيْ شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ وَرَحْمَةَ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَى الْأَمَائِمِ الطَّاهِرِينَ مِنْ وُلْدِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةَ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ
عَلَيْكَ يَا أُمَّ سَلَمَةَ يَا زَوْجَةَ النَّبِيِّ «الْأَعْظَمِ»، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى زَوْجَاتِ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ وَرَحْمَةَ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا
مُرَبِّيَةَ الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَصِيَّةَ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ سَيِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى خَدِيجَةَ الْكُبْرَى أُمِّ
الْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةَ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ

ص: ٥٣

عَلَيْكَ وَعَلَى شُهَدَاءِ كَرْبَلَاءَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى النِّسَاءِ الْمَسِيَّاتِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى نِسَاءِ الْأَيْمَةِ الطَّاهِرِينَ، وَالْمَأْبُرِ
الْمَعْصُومِينَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

اللَّهُمَّ بَلِّغْ سِيَلامِي إِلَى سَيِّدَتِي وَمَوْلَاتِي أُمَّ سَيِّلَمَةَ، سِيَلامَ مُودِعٍ وَ سَلَامَ مُفَارِقٍ وَ سَلَامَ مُتَوَسِّلٍ بِهَا إِلَيْكَ بِأَنْ لَا تَجْعَلَهُ آخِرَ الْعَهْدِ
مِنْ زِيَارَتِي هَذِهِ بَيْلِ ارزُقْنِي الْعُودَةَ ثُمَّ الْعُودَةَ يَا اللَّهُ مَا دُمْتُ حَيًّا، اللَّهُمَّ اجْعَلْ سَعْيِي مَشْكُورًا وَ ذَنْبِي مَغْفُورًا وَعَمَلِي مَبْرُورًا
وَمُؤالَتِي بِهَا حَمِيدَةً وَحَيَاتِي بِهَا سَعِيدَةً وَحَوَائِجِي بِهَا مَقْضِيَّةً وَأَعْمَالِي بِهَا مَرْضِيَّةً وَاسْمِي فِي السُّعْدَاءِ وَرُوحِي مَعَ الشُّهَدَاءِ، اللَّهُمَّ
اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَبِحُرْمَةِ السُّورَةِ الْمُبَارَكَةِ الْفَاتِحَةِ.

عبدالله فرزند امام زین العابدین علیه السلام

ابومحمد عبدالله الباهر بن علی بن الحسین، مردی فقیه و فاضل بود و به فرموده شیخ مفید متولی صدقات پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله و امیرالمؤمنین بود و از پدران بزرگوار خود از حضرت رسول صلی الله علیه و آله اخبار بسیاری روایت کرده و مردم نیز آثار فراوانی از او نقل نموده اند.

زیارت اول حضرت عبدالله فرزند امام زین العابدین علیه السلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ نَبِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ خَيْرِ خَلْقِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ الصَّادِقِ الْأَمِينِ،
الْمُبْعُوثِ رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ مُحَمَّدٍ الْمُصْطَفَى السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ عَلِيِّ الْمُتَّضَى السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ فَاطِمَةَ
الزَّهْرَاءِ الْإِنْسِيَّةِ الْحَوْرَاءِ، سَيِّدَةَ

ص: ۵۵

نِسَاءِ الْعَالَمِينَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ الْحُسَيْنِ الشَّهِيدِ الْمَظْلُومِ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ عَلِيٍّ بَنَ
الْحُسَيْنِ زَيْنِ الْعَابِدِينَ وَسَيِّدِ السَّاجِدِينَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَى مَعَادِنِ حِكْمِهِ اللَّهِ، وَمَوْضِعِ سِرِّ اللَّهِ، وَذُرِّيَّةِ رَسُولِ اللَّهِ،
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ، السَّلَامُ عَلَى أَهْلِ بَيْتِ النَّبِيِّ، مَهَبِطِ الْوَحْيِ وَمَنْ نَطَقَ بِمَدْحِهِمُ التَّنْزِيلُ وَكَانَتْ بَيُوتُهُمْ مَهَبَطَ جِبْرِيلَ
وَالْمَلَائِكَةِ الْمُقَرَّبِينَ، السَّلَامُ عَلَى آلِ طِهٍ وَيَسِ وَذُرِّيَّةِ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ وَبَابِ الْحِطَّةِ الَّذِي مَنْ دَخَلَهُ كَانَ مِنَ الْآمِنِينَ، السَّلَامُ عَلَى
الْمُطَهَّرِينَ مِنَ الْعَيْبِ وَالْمُنَزَّهِينَ مِنَ الرَّيْبِ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، يَا لَيْتَنَا كُنَّا مَعَكُمْ فَفَنُفُوزَ فَوْزاً عَظِيماً، وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا سَادَاتِي
وَمَوَالِيَّ جَمِيعاً وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

زیارت دوم حضرت عبدالله فرزند امام سجاد علیه السلام

چون اراده زیارت کنی برو نزد قبر آن حضرت بایست و بگو:

السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّفْسُ الشَّرِيفَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا السُّلَالَةُ الطَّاهِرَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّسَبُ الرَّزَاكِيُّ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا
النَّفْسُ الْفَاخِرَةُ وَابْنُ بُحُورِ الْعُلُومِ الدَّاخِرَةِ، وَأَوْلِيَائِي عِنْدَ عَوْدِ الرُّوحِ إِلَى الْعِظَامِ النَّخِرَةِ، وَشَفَعَائِي فِي الْآخِرَةِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ
سَيِّدِ الْبَطْحَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ حُجَّهِ اللَّهِ عَلَى الْوَرَى السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَبْدَ اللَّهِ بْنَ الْإِمَامِ زَيْنِ الْعَابِدِينَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، اَللّٰهُمَّ
إِنِّي أَسئَلُكَ بِحَقِّ هَذَا الشَّخْصِ الشَّرِيفِ وَبِحَقِّ آبَائِهِ وَأَجْدَادِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ أَنْ تَجْعَلَ سَعْيِي بِهِمْ مَشْكُورًا، وَذَنْبِي بِهِمْ
مَغْفُورًا، وَحَيَاتِي بِهِمْ سَعِيدَةً، وَعَاقِبَتِي بِهِمْ حَمِيدَةً، وَحَوَائِجِي بِهِمْ مَقْضِيَّةً، وَأَفْعَالِي بِهِمْ مَرْضِيَّةً، وَأُمُورِي بِهِمْ مَسْعُودَةً وَشُؤُنِي بِهِمْ
مَحْمُودَةً، اَللّٰهُمَّ

ص: ۵۷

وَأَحْسِنْ لِي التَّوْفِيقَ، وَنَفْسٍ عَنِّي كُلِّ هَمٍّ وَضَعِي، اللَّهُمَّ جَنِّبْنِي عِقَابِكَ، وَامْنَحْنِي ثَوَابَكَ، وَأَسْكِنْنِي جَنَانَكَ، وَارزُقْنِي رِضْوَانَكَ
وَأَمَانِكَ وَأَشْرِكْ فِي صَلَاحِ دُعَائِي وَالْإِدَى وَجَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، الْأَحْيَاءِ مِنْهُمْ وَالْأَمْوَاتِ، إِنَّكَ وَلِيُّ الْبَاقِيَاتِ الصَّالِحَاتِ،
آمِينَ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ.

محل دفن سرهای شهدای کربلا علیهم السلام

* محل دفن سرهای شهدای کربلا علیهم السلام (۶)

در قبرستان باب الصغیر مرقدی است که معروف به محل دفن سرهای مقدس شهدای کربلا می باشد و ۱۶ علامت به نشانه ۱۶ سر، بر روی آن گذاشته اند و نام هایی که بر آن نوشته شده است عبارتند از:

۱ - ابوالفضل، عباس بن علی ۲ - علی بن الحسین، (علی اکبر) ۳ - حبيب بن مظاهر ۴ - قاسم بن الحسن ۵ - عبدالله بن علی ۶
- عمر

ص: ۵۸

بن علی ۷ - الحرّ الرياحی ۸ - محمّد بن علی ۹ - عون بن عبدالله ۱۰ - علی بن ابی بکر ۱۱ - عثمان بن علی ۱۲ - جعفر بن علی ۱۳ - جعفر بن عقیل ۱۴ - محمّد بن مسلم ۱۵ - عبدالله بن عقیل ۱۶ - حسین بن عبدالله.

لیکن مرحوم سیّد محسن امین قدس سره در اعیان الشیعه و مفتاح الجنّات (۷) می نویسد: «من پس از سال ۱۳۲۱ ه. در قبرستان باب الصغیر مقامی را دیدم که بر سر در آن سنگی بود و بر آن، این نوشته به چشم می خورد:

«هذا رأس العباس بن علی و رأس علی بن الحسین الاکبر و رأس حبيب بن مظاهر»؛ «اینجا سر عباس بن علی و سر علی اکبر فرزند امام حسین علیه السلام و سر حبيب بن مظاهر است».

چند سال بعد که آن مقام تجدید بنا گردید، آن سنگ را از سردر برداشتند و در داخل مقام بر روی ضریحی که کار گذاشته شد، نام بسیاری از شهدای کربلا را نوشتند.

مؤلف محترم کتاب «مراقده اهل بیت در شام» می نویسد: دفن سرهای مطهر شهدا در باب الصغیر، با قطع نظر از تعدادشان، موافق با اعتبار است؛ زیرا پس از وارد شدن اسرا به دمشق، هدفی که ابن زیاد از فرستادن اهل بیت به شام دنبال می کرد و مقصدی که یزید از فراخواندن آنان داشت، تأمین شده بود و از طرفی با توجه به دگرگونی اوضاع شام و تحریک شدن افکار عمومی شامیان علیه دستگاه حاکم، به ویژه پس از خطبه امام سجاده علیه السلام و دیگر فعالیت های پیام رسانی اسرای اهل بیت، ادامه رفتار سابق رژیم به صلاحش نبود، از این رو با شتاب تمام وسائل مراجعت خاندان رسالت به مدینه را فراهم ساخت و اقتضای آن را داشت که سرهای مقدس شهدا را نیز در همان دمشق به خاک بسپارند. و نیز طبیعی است که پس از دفن سرهای مطهر در قبرستان عمومی شهر، جایگاه دفن، مانند دیگر مکان های مقدس محفوظ بماند و به خوبی از آن نگهداری شود.

در هر حال بسیار مناسب و بجا است که درباب الصغیر کنار مرقد منسوب به سرهای مقدس شهدای کربلا اظهار ارادت گردد و به امید ثواب برای شهداء زیارتی خوانده شود.

زیارت شهدای کربلا رحمهم الله

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَنْصَارَ اللَّهِ وَأَنْصَارَ رَسُولِهِ، وَأَنْصَارَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، وَأَنْصَارَ فَاطِمَةَ، وَأَنْصَارَ الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ،
وَأَنْصَارَ الْإِسْلَامِ، أَشْهَدُ أَنْكُمْ لَقَدْ نَصَحْتُمْ لِلَّهِ، وَجَاهَدْتُمْ فِي سَبِيلِهِ، فَجَزَاكُمْ اللَّهُ عَنِ الْإِسْلَامِ وَأَهْلِهِ أَفْضَلَ الْجَزَاءِ، فُرْتُمْ وَاللَّهِ فَوْزاً
عَظِيماً، فَيَا لَيْتَنِي كُنْتُ مَعَكُمْ فَأَفُوزَ فَوْزاً عَظِيماً، أَشْهَدُ أَنْكُمْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّكُمْ تُرْزَقُونَ. وَأَشْهَدُ أَنْكُمْ الشُّهَدَاءُ وَالسَّعْدَاءُ، وَأَنَّكُمْ
الْفَائِزُونَ فِي دَرَجَاتِ الْعُلَى وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

ص: ۶۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اَلسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا رَسُوْلِ اللهِ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللهِ، اَلسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا اَمِيْرِ الْمُؤْمِنِيْنَ عَلِيِّ بْنِ اَبِي طَالِبٍ، اَلسَّلَامُ عَلٰى
اَلْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ، السَّبِيْطِ الشَّهِيدِ، اَلسَّلَامُ عَلٰى اَلْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ سَيِّدِ الشُّهَدَاءِ، وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ، اَلسَّلَامُ عَلٰى عَلِيِّ بْنِ اَلْحُسَيْنِ
اَلْاَكْبَرِ، اَوَّلِ شَهِيدِ بَكْرَبَلَاءٍ مِنْ اَهْلِ بَيْتِ النُّبُوَّةِ، اَشْبَهَ النَّاسِ خُلُقًا وَخُلُقًا وَمَنْطِقًا بِرَسُوْلِ اللهِ، صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ، اَلسَّلَامُ عَلٰى
اَبِي الْفَضْلِ الْعَبَّاسِ بْنِ اَمِيْرِ الْمُؤْمِنِيْنَ قَمَرِ بَنِي هَاشِمٍ، وَصَاحِبِ لُؤَاءِ اَلْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ، اَلسَّلَامُ عَلٰى حَبِيْبِ بْنِ مَظَاهِرِ الْاَسَدِيِّ،
اَلصَّابِرِ الْمُجَاهِدِ فِي سَبِيْلِ اللهِ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ اَلسَّلَامُ عَلَيْنُكُمْ يَا اَنْصَارَ دِيْنِ اللهِ اَلسَّلَامُ عَلَيْنُكُمْ يَا اَنْصَارَ رَسُوْلِ اللهِ اَلسَّلَامُ
عَلَيْنُكُمْ يَا

أَنْصَارَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَنْصَارَ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ سَيِّدَةَ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَنْصَارَ أَبِي مُحَمَّدٍ الْحَسَنِ،
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَنْصَارَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْحُسَيْنِ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ، لَا جَعَلَهُ اللَّهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنْ زِيَارَتِكُمْ
وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

زيارت سوم سرهای مقدس شهدا رحمهم الله

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

السَّلَامُ عَلَى رُؤُوسِ الشُّهَدَاءِ الصِّدِّيقِينَ الصَّابِرِينَ الْأَبْرَارِ الْأَخْيَارِ وَعَلَى أَرْوَاحِهِمُ الزَّكِيَّةِ الْمَرْضِيَّةِ الْبَازِلِينَ جَوَاهِرَ مُهَجَّتِهِمْ وَنُفُوسِهِمْ
لِلَّهِ وَالتَّارِكِينَ زَهْرَةَ الْحَيَاةِ إِبَاءً لِلضُّعْفِ وَحِزْصاً عَلَى الدِّينِ وَأَهْلِهِ مِنَ الْمَمَاتِ وَالزَّوَالِ فِدَاءً لِسَيِّدِ الشُّهَدَاءِ سَلِيمِ خَيْرِ الْأَنْبِيَاءِ صَلَوَاتِي
اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ

ص: ۶۳

وَسَلَّمَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْحُسَيْنِ سَبْطِ رَسُولِ اللَّهِ وَرِيحَانَتِهِ، السَّلَامُ عَلَى الْمُحَامِينِ عَيْنِ حَرَمِ الرَّسُولِ وَفَاطِمَةَ الْبَتُولِ، السَّلَامُ عَلَى الْمُجَاهِدِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالذَّابِينَ عَنْ تَوْحِيدِ اللَّهِ وَدِينِهِ وَرَسُولِهِ وَعِزَّتِهِ، السَّلَامُ عَلَى الْأَصْفِيَاءِ الْمُخْلِصِينَ، السَّلَامُ عَلَى رُؤُوسِكُمْ الْمُقَطَّعَةِ وَأَرْوَاحِكُمْ الْمُقَدَّسَةِ، السَّلَامُ عَلَى الْمُجَاهِدِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ، فُرْتُمْ وَاللَّهُ فَوْزاً عَظِيماً فَلَقَدْ وَفَيْتُمْ بَعْدَ اللَّهِ وَحَفِظْتُمْ وَصِيَّةَ رَسُولِهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فِي عِزَّتِهِ حَتَّى قُتِلْتُمْ وَفُرِّقَ بَيْنَ رُؤُوسِكُمْ وَأَبْدَانِكُمْ وَسَالَتْ دِمَاؤُكُمْ وَأَنْتُمْ صَرَعَى عَلَى وَجْهِ الثَّرَى وَقَفَ الْحُسَيْنُ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَقَدْ بَقِيَ فَرِيداً بَعْدَكُمْ لَا نَاصِرَ لَهُ سِوَاكُمْ وَأَنْتُمْ مُجَرَّرِينَ كَالْأَضَاحِي وَقَدْ أَحَاطَ بِهِ آلاَفٌ مِنَ الْغَادِرِينَ وَهُوَ يُنَادِي: وَأَعَزَّبَتَاهُ، وَأَوْحَدَتَاهُ! أَمَا مِنْ نَاصِرٍ مُعِينٍ؟ أَمَا مِنْ مُغِيثٍ؟ فَلَمْ يُجِبْهُ

سُواكُم مُّجِيبٌ فَنَادَاكُم مُّسَلِّمًا وَمُعَاتِبًا: يَا أَصْحَابَ الْحَمِيَّةِ! يَا حَبِيبَ بَنِ مَظَاهِرٍ! يَا زُهَيْرُ! يَا مُسْلِمُ! يَا حُرَّ الرِّيَاحِ! يَا أَبْطَالَ الصِّفَا! يَا
فُزْسَانَ الْهَيْجَاءِ! مَالِي أُنَادِيكُمْ فَلَا- تَسْمَعُونَ وَأَدْعُوكُمْ فَلَا- تُجِيبُونَ؟ فَهَذَا نَحْنُ عَلَيْكُمْ مُتَفَجِّعُونَ وَبِكُمْ لَا-حِقُونَ، إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ
رَاجِعُونَ، وَوَصَفَكُمْ أَيْضًا لَيْلَةَ الْعَاشِرِ مِنَ الْمُحَرَّمِ بِقَوْلِهِ: تَسْتَأْنِسُونَ بِالْمَيْتَةِ اسْتِنَاسَ الطِّفْلِ جَانِبَ أُمِّهِ.

وَقَوْلِهِ: لَمْ أَرِ أَصْحَابًا أَوْفَى مِنْكُمْ، نَعَمْ نِلْتُمُ الثَّوَابَ، ثَوَابَ الْمُجَاهِدِينَ الَّذِينَ وَصَفَهُمُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ بِقَوْلِهِ: إِنَّ
لِلْجَنَّةِ بَابًا يُقَالُ لَهُ بَابُ الْمُجَاهِدِينَ يَخْطُونَ إِلَيْهِ وَهُمْ مُقْلِدُونَ بِسُيُوفِهِمْ وَالْجَمْعُ فِي الْمَوَاقِفِ وَالْمَلَائِكَةُ تَتَرَحَّبُ بِهِمْ فَمَنْ تَرَكَ
الْجِهَادَ أَلْبَسَهُ اللَّهُ ذُلًّا وَفَقْرًا فِي مَعِيشَتِهِ وَمَحْقًا فِي دِينِهِ وَمَا مِنْ قَطْرَةٍ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى مِنْ قَطْرَةٍ دَمٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَلِلشَّهِيدِ سَبْعُ

خِصَالٍ: يُغْفَرُ لَهُ كُلُّ ذَنْبٍ، وَتَتَلَقَّاهُ الْحُورُ الْعَيْنُ، وَيُكْسَى مِنْ حُلَلِ الْجَنَّةِ، وَتَتَلَقَّاهُ حَزَنُهُ الْجِنَانِ كُلُّ يُرِيدُ أَخْذَهُ مَعَهُ فَيَسْرُحُ فِي الْجَنَّةِ
حَيْثُ يَشَاءُ، وَيَنْظُرُ فِي وَجْهِ اللَّهِ وَهِيَ الرَّاحَةُ الْكُبْرَى وَفَوْقَ كُلِّ بَرٍّ بَرٌّ حَتَّى يُقْتَلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَيْسَ فَوْقَهُ بَرٌّ، مُبْرَأُونَ مِنَ الْآثَامِ،
طَهَّرَهُمْ دَمُ الشَّهَادَةِ مِنْهَا أَيْ تَطْهِيرِ السَّلَامِ عَلَى أَبِي الْفَضْلِ الْعَبَّاسِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَعَلَى اخْوَتِهِ الْمَصِيحَةِ رَعِيْنَ
بِكَرْبَلَاءَ وَعَلَى عَلِيٍّ بْنِ الْحُسَيْنِ الْمَكْبُورِ الَّذِي لَمَّا رَأَاهُ الْحُسَيْنُ مُقَطَّعاً إِزْباً إِزْباً أَسْبَلَ عَبْرَتَهُ وَقَالَ: قَتَلَ اللَّهُ قَوْمًا قَتَلُواكَ، يَا بُنَيَّ مَا
أَجْرَاهُمْ عَلَى اللَّهِ وَعَلَى أَنْتَهَاكِ حُزْمَهُ رَسُولِ اللَّهِ، يَا شَيْبَةَ رَسُولِ اللَّهِ خَلَقًا وَخُلُقًا، السَّلَامُ عَلَى الْقَاسِمِ بْنِ الْحَسَنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ،
اللَّهُمَّ بَلِّغْهُمْ مِنَّا تَحِيَّهً وَسَلَامًا وَأَنْلِنَا مِثْلَ أَجْرِهِمْ وَاجْمَعْنَا مَعَهُمْ فِي مُسْتَقَرِّ رَحْمَتِكَ، اللَّهُمَّ اغْنِنَا فِي هَذَا الْمَكَانِ بِعَفْوِكَ وَعَافِيَتِكَ

وَعَمَّنَا وَوَالِدَيْنَا وَكَافَّةَ الْمُسْلِمِينَ بِشُمُولِ فَيْضِكَ وَفَضْلِكَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ بِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ. اللَّهُمَّ تَقَبَّلْ مِنَّا
وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ، اللَّهُمَّ لَا تُخْرِجْنَا مِنَ الدُّنْيَا حَتَّى تَرْضَى عَنَّا وَاشْفِ مَرَضَانَا
وَاقْضِ حَاجَاتِنَا، اللَّهُمَّ سُدِّ فِقْرَنَا بِغِنَاكَ وَعَافِنَا مِنْ بَلَاءِ الدُّنْيَا وَعَذَابِ الْآخِرَةِ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ.

سکینه دختر امام حسین علیه السلام

مرحوم حاج شیخ عباس قمی در منتهی الآمال می نویسد: «سکینه بی بی زن ها و عقيله قریش بود با حصافت عقل و اصابت
رأی، گویند او افصح و اعلم مردم بوده به زبان عرب و علم و شعر و فضل و ادب، و از برای او قضایای کثیره است».

حضرت سکینه در کربلا- شاهد به شهادت رسیدن پدر و دیگر عزیزان خود بود و همراه خواهرش رقیه و فاطمه و عمه اش
زینب

ص: ۶۷

و دیگر اهل بیت امام حسین علیه السلام به اسارت درآمد و پس از بازگشت از سفر کوفه و شام، در خانه پدری خود تحت کفالت حضرت زین العابدین در مدینه اقامت گزید و با عزاداری و سوگواری خاطره نهضت کربلا و شهادت پدرش امام حسین علیه السلام را زنده نگه داشت. او یکی از پیام آوران نهضت عاشورا بود.

سکینه در سال ۱۱۷ هجری قمری در سن هفتاد سالگی وفات یافت. بعضی از تاریخ نگاران مانند یاقوت حموی و مرحوم سید محسن امین، محل دفن او را مدینه دانسته اند لیکن با توجه به بعض قرائن و شواهد، بعید نیست قبر او در باب الصغیر دمشق باشد.

در هر حال، در ابتدای درب اصلی باب الصغیر، در داخل حجره ای دو قبر منسوب به سکینه و امّ کلثوم علیها السلام وجود دارد، و مناسب است زائران محترم شام با قرائت فاتحه ای با آن دو بزرگوار تجدید میثاق کنند، به امید آن که همگی در قیامت از شفاعت آنان و پدرانشان بهره مند شویم.

زيارت اول حضرت سكينه دختر امام حسين عليه السلام

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَبِيَّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا خَاتَمَ النَّبِيِّينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ
يَا سَيِّدَ الْوَصِيِّينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا قَائِدَ الْغُرِّ الْمُحَجَّلِينَ عَلَيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدَتِي وَمَوْلَاتِي فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ سَيِّدَةَ
نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، السَّلَامُ عَلَيَّ الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنَ سَيِّدَيَّ شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدَتِي بِنْتَ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي
طَالِبٍ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ وَلِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أُخْتَ وَلِيِّ اللَّهِ، وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الصَّديقَةُ
الشَّهِيدَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الرِّضِيَّةُ الْمَرْضِيَّةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الْمَظْلُومَةُ الْبَهِيمَةُ، صَلِّ عَلَى اللَّهِ عَلَى رُوحِكَ وَيَدَنِكَ، السَّلَامُ
عَلَيْكَ وَعَلَى الْمَلَائِكَةِ الْحَافِينَ حَوْلَ حَرَمِكَ الشَّرِيفِ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ،

زيارت دوم حضرت سكينه عليها السلام

إشهدي لى يا مولاتى بهذه الشهاده «أشهد أن لا إله إلا الله وأن محمداً عبده ورسوله» لأكون من الفائزين بمعرفتك واتباعك
وتصديقك وطاعتك والسلام عليك ورحمة الله وبركاته.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ فَاطِمَةَ الزُّهْرَاءِ
سَيِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ الْحُسَيْنِ الشَّهِيدِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الصُّدِيقَةُ الشَّهِيدَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الرِّضِيَّةُ
الْمَرْضِيَّةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الْفَاضِلَةُ الرَّكِيَّةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا التَّقِيَّةُ النَّقِيَّةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى آبَائِكَ الطَّاهِرِينَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ
وَبَرَكَاتُهُ، فَيَا لَيْتَنَا كُنَّا مَعَكُمْ فَنَفُوزَ فَوْزاً عَظِيماً.

ص: ٧٠

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

السَّلَامُ عَلَى آدَمَ صِفْوَةَ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى نُوحِ نَبِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى إِبْرَاهِيمَ خَلِيلِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى مُوسَى كَلِيمِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى عِيسَى رُوحِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا خَيْرَ خَلْقِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا صَفِيَّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُحَمَّدَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ خَاتِمِ النَّبِيِّينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ وَصِيَّ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا فَاطِمَةَ سَيِّدَةَ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكُمَا يَا سِبْطِي الرَّحْمَةَ وَسَيِّدِي شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَلِيَّ بْنَ الْحُسَيْنِ سَيِّدِ الْعَابِدِينَ وَقُرَّةَ عَيْنِ النَّاطِرِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ بَاقِرِ الْعِلْمِ بَعْدَ النَّبِيِّ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا جَعْفَرَ بْنَ مُحَمَّدٍ الصَّادِقَ الْبَارَّ الْأَمِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُوسَى بْنَ جَعْفَرَ الطَّاهِرِ

الطَّهْرُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَلِيُّ بْنَ مُوسَى الرِّضَا الْمُرْتَضَى السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ التَّقِيُّ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَلِيُّ بْنَ مُحَمَّدٍ
التَّقِيُّ النَّاصِحَ حَ الْمَأْمِينِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا حَسَنَ بْنَ عَلِيٍّ، السَّلَامُ عَلَى الْوَصِيِّ مِنْ بَعِيدِهِ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى نُورِكَ وَسَدِّجِكَ، وَوَلِيِّ
وَلِيِّكَ وَوَصِيِّ وَصِيَّتِكَ، وَحُجَّتِكَ عَلَى خَلْقِكَ. السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ فَاطِمَةَ وَخَدِيجَةَ، السَّلَامُ
عَلَيْكَ يَا بِنْتَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ وَلِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أُخْتَ وَلِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ الْحُسَيْنِ الشَّهِيدِ
وَرَحْمَهُ اللَّهِ وَبَرَكَاتِهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ عَرَفَ اللَّهُ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ فِي الْجَنَّةِ، وَحَشَرْنَا فِي زُمَرَتِكُمْ، وَأَوْرَدْنَا حَوْضَ نَبِيِّكُمْ، وَسَقَانَا بِكَأْسِ
حَدِّكُمْ مِنْ يَدِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ، أَسْئَلُ اللَّهَ أَنْ يُرِينَا فِيكُمْ السُّرُورَ وَالْفَرَجَ، وَأَنْ يَجْمَعَنَا وَإِيَّاكُمْ فِي زُمْرِهِ
جَدِّكُمْ مُحَمَّدٍ صَلَّى

اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَأَنْ لَا يَسْئَلْنَا مَعْرِفَتَكُمْ، إِنَّهُ وَلِيُّ قَدِيرٍ. أَتَقَرَّبُ إِلَى اللَّهِ بِحُبِّكُمْ، وَالْبِرَاءَةِ مِنْ أَعْدَائِكُمْ، وَالتَّسْلِيمِ إِلَى اللَّهِ رَاضِيًا بِهِ
غَيْرَ مُنْكَرٍ وَلَا مُسْتَكْبِرٍ، وَعَلَى يَقِينٍ مَا أَتَى بِهِ مُحَمَّدٌ وَبِهِ رَاضٍ نَطْلُبُ بِذَلِكَ وَجْهَكَ يَا سَيِّدِي. اللَّهُمَّ وَرِضَاكَ وَالِدَارَ الْآخِرَةَ، يَا
سَكِينَهُ، اشفِعي لي في الجنَّة، فَإِنَّ لَكَ عِنْدَ اللَّهِ شَأْنًا مِنَ الشَّأْنِ مَقْبُولَةً. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسئَلُكَ أَنْ تَخْتِمَ لِي بِالسَّعَادَةِ، فَلَا تَسْلُبْ مِنِّي مَا
أَنَا فِيهِ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ. اللَّهُمَّ اسْتَجِبْ لَنَا، وَتَقَبَّلْ بِكَرَمِكَ وَعِزَّتِكَ، وَبِرَحْمَتِكَ وَعَافِيَتِكَ، يَا أَرْحَمَ
الرَّاحِمِينَ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَسَلَّمْ تَسْلِيمًا

زيارت وداع حضرت سكينه عليها السلام

هرگاه خواستی با آن حضرت وداع کنی نزد قبر آن مظلومه بایست و بگو:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ فَاطِمَةَ وَخَدِيجَةَ، اسْتَوْدِعُكَ اللَّهُ
وَاسْتَرْعِيكَ وَأَقْرَأُ عَلَيْكَ السَّلَامَ، اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلُهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنِّي لِزِيَارَةِ سَيِّدَتِي الْمَظْلُومَةِ بِنْتِ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ، فَإِنِّي أَسْأَلُكَ
الْعُودَ ثُمَّ الْعُودَ أَيْدَاءَ مَا أَبْقَيْتَنِي، وَإِذَا تَوَفَّيْتَنِي فَاحْشُرْنِي فِي زُمْرَتِهَا، وَأَدْخِلْنِي فِي شَفَاعَتِهَا، وَشَفَاعَةِ جَدِّهَا وَأَبِيهَا وَعَمِّهَا وَأَخِيهَا
بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، اللَّهُمَّ بِحَقِّهَا عِنْدَكَ وَمَنْزِلَتِهَا لَدَيْكَ، إِغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِجَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، وَآتِنَا فِي
الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

امّ کلثوم دختر امیر مؤمنان علی علیه السلام

امّ کلثوم دختر علی بن ابی طالب علیه السلام نیز همراه زنان و اطفال حضرت سیدالشهدا علیه السلام در کربلا شاهد آن نهضت خونین و مصیبت جانگداز بود و پس از شهادت برادرش امام حسین علیه السلام مانند زینب کبری همراه اسیران به کوفه و شام رفت و با خطبه های افشاگرانه و کوبنده خود، در بارگاه ابن زیاد و یزید، در ابلاغ پیام انقلاب امام حسین علیه السلام نقش به سزایی داشت.

امّ کلثوم که همراه کاروان کربلا به مجلس ابن زیاد و یزید به اسارت رفت و در باب الصغیر دمشق در کنار مرقد سکینه دفن است، امّ کلثوم صغری فرزند امیرالمؤمنین از غیر فاطمه زهرا علیها السلام می باشد.

ص: ۷۵

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ رَسُوْلِ اللّٰهِ، اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ نَبِیِّ اللّٰهِ، اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ اَمِیرِ الْمُؤْمِنِیْنَ، اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا اُخْتِ
اَلْحَسَنِ الْمَسْیُومِ، اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا اُخْتِ الْحُسَیْنِ الشَّهِیدِ الْمَظْلُوْمِ، اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ وَعَلَى جَدِّكَ وَاَبِیْكَ وَاُمِّكَ وَاَخَوَیْكَ وَرَحْمَهُ
اللّٰهِ وَبَرَكَاتِهِ، لَعَنَ اللّٰهُ اُمَّهَ ظَلَمْتُكُمْ وَلَعَنَ اللّٰهُ اُمَّهَ قَتَلْتُكُمْ وَاَسِیْتَحَلَّتْ مِنْكُمْ الْمَحَارِمَ وَاَتْتَهَكَتْ فِی قَتْلِكُمْ حُرْمَةَ الْاِسْدِیَامِ، فِیَالِیْتِنَا كُنَّا
مَعَكُمْ فَفُوزَ فَوْزاً عَظِیماً وَاَلسَّلَامُ عَلَیْكَ وَرَحْمَهُ اللّٰهِ وَبَرَكَاتِهِ.

زيارت دوم ام كلثوم دختر حضرت امير المؤمنين علي عليه السلام

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا سَيِّدَتِي وَمَوْلَاتِي يَا زَيْنَبُ الْمَلَقْبَةُ بِأُمِّ كَلْثُومٍ بِنْتِ مَوْلَانَا أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ، اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ سَيِّدِ الْوَصِيِّينَ، اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ قَائِدِ الْعُرَى الْمُحَجَّجِينَ تَحْتَ لَوْآءِ الْحَمْدِ إِلَى جَنَابِ النَّعِيمِ، اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ قَائِدِ الْبِرِّهِ وَقَامِعِ الْكُفْرَةِ وَالْفَجْرَةِ وَوَارِثِ النَّبِيِّنَ وَيَعْسُوبِ الدِّينِ وَالنَّبِيَّ الْعَظِيمِ عَلَى الْيَقِينِ وَرَحْمَةِ اللَّهِ وَبَرَكَاتِهِ، اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ مَنْ حَسَابِ النَّاسِ عَلَيْهِ وَالْكَوْثُرُ فِي يَدَيْهِ وَالنَّصُّ يَوْمَ الْعُدَيْرِ عَلَيْهِ، وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا أُخْتَ الْحَسَنِ الزَّكِيِّ الْمُسْتَمُومِ، اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا أُخْتَ الْحُسَيْنِ الشَّهِيدِ الْمَظْلُومِ قَمَرِ الْأُمَّةِ وَرِيحَانِهِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ،

ص: ٧٧

وَرَحْمَهُ اللّٰهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ مَلَائِكَتِهِ اللّٰهِ الْحَافِينَ حَوْلَ حَرَمِكَ الشَّرِيفِ الْمُسْتَعْفِرِينَ لِزُورِكَ، وَرَحْمَهُ اللّٰهِ وَبَرَكَاتُهُ،
السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ رَسُولِ اللّٰهِ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللّٰهِ الصَّادِقِ الْأَمِينِ وَرَحْمَهُ اللّٰهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ أَبِيكَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ
عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ وَرَحْمَهُ اللّٰهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ بِنْتِ رَسُولِ اللّٰهِ سَيِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ وَرَحْمَهُ اللّٰهِ
وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ أَخَوَيْكَ الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ سِبْطَيْ رَسُولِ اللّٰهِ وَرِيعَانَتَيْهِ وَرَحْمَهُ اللّٰهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ
التَّسْبِيحِ الْمَعْصُومِينَ مِنْ ذُرِّيَةِ أَخِيكَ الْحُسَيْنِ وَرَحْمَهُ اللّٰهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَعَلَىٰ شَاهِدِكُمْ وَعَلَىٰ غَائِبِكُمْ وَعَلَىٰ ذُكُورِكُمْ
وَعَلَىٰ أُنثَىٰكُمْ وَرَحْمَهُ اللّٰهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَىٰ مَعَادِنِ حِكْمِهِ اللّٰهِ، وَمَوْضِعِ سِرِّ اللّٰهِ وَذُرِّيَةِ رَسُولِ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ

وَسَلِّمْ، السَّلَامُ عَلَى أَهْلِ بَيْتِ النَّبِيِّ، مَهَيْطِ الْوَحْيِ وَمَنْ نَطَقَ بِمَدْحِهِمُ التَّنْزِيلُ وَكَانَتْ يُبَوِّئُهُمْ مَهَيْطُ جَبْرِيلَ وَمَهَيْطِ الْمَلَائِكَةِ الْمُقَرَّبِينَ، السَّلَامُ عَلَى آلِ طه وَيَاسِينَ وَذُرِّيَّةِ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ وَبَابِ الْحِطَّةِ الَّذِي مَنْ دَخَلَهُ كَانَ مِنَ الْآمِنِينَ، السَّلَامُ عَلَى الْمُطَهَّرِينَ مِنَ الْعَيْبِ وَالْمُنْزَهِينَ عَنِ الرَّيْبِ، السَّلَامُ عَلَى شَجَرَةِ النَّبِيِّ وَمَوْضِعِ الرِّسَالَةِ وَمُخْتَلَفِ الْمَلَائِكَةِ وَمَعْدِنِ الْوَحْيِ وَالتَّنْزِيلِ وَرَحْمَةِ اللَّهِ وَبَرَكَاتِهِ، يَا لَيْتَنَا كُنَّا مَعَكُمْ فَتَفُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا، وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا سَادَاتِي وَمَوَالِيَّ جَمِيعًا وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اَلسَّلَامُ عَلٰی سَيِّدِ النَّبِيِّنَ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللّٰهِ، اَلسَّلَامُ عَلٰی اَمِيْرِ الْمُؤْمِنِيْنَ الْمُؤَلَّدِ فِيْ بَيْتِ اللّٰهِ، اَلسَّلَامُ عَلٰی فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ بِنْتِ اشْرَفِ
اَنْبِيَاءِ اللّٰهِ، اَلسَّلَامُ عَلٰی الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ سَيِّدَيْ شَبَابِ اَهْلِ الْجَنَّةِ وَوَلِيِّ اللّٰهِ، اَلسَّلَامُ عَلٰی الْاَنْبِيَاءِ الرَّاشِدِيْنَ الْمُضِيْطَفِيْنَ الْاٰخِيَارِ وَ
رَحْمَةِ اللّٰهِ، اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ سَيِّدِ الْوَصِيِّيْنَ، وَاِمَامِ الْمُتَّقِيْنَ، اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ وَلِيِّ اللّٰهِ، اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا اُخْتَ وَلِيِّ اللّٰهِ،
اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَمَّةَ وَلِيِّ اللّٰهِ، اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا اُمَّ كُلْثُوْمَ بِنْتَ اَمِيْرِ الْمُؤْمِنِيْنَ وَرَحْمَةَ اللّٰهِ وَبَرَكَاتِهِ، اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ اَيُّهَا السَّيِّدَةُ
الْجَلِيْلَةُ، اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ اَيُّهَا الْفَاضِلَةُ الرَّشِيْدَةُ، اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ اَيُّهَا الْعَالِمَةُ الْعَامِلَةُ، اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ اَيُّهَا الرَّضِيَّةُ الْمَرْضِيَّةُ، اَلسَّلَامُ
عَلَيْكَ اَيُّهَا الْحَلِيْمَةُ الْكَرِيْمَةُ، اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ عَرَّفَ اللّٰهُ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ فِي الْجَنَّةِ،

وَحَشَرْنَا فِي زُمْرَتِكُمْ، وَسَقَانَا بِكَأْسِ حِدِّكُمْ مِنْ يَدِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمَا، أَسْئَلُ اللَّهَ أَنْ يُرِينَا فِيكُمْ الشُّرُورَ
وَالْفَرَجَ، وَأَنْ يَجْمَعَنَا وَإِيَّاكُمْ فِي زُمْرِهِ حِدِّكُمْ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَأَنْ لَا يَسْلُبْنَا مَعْرِفَتَكُمْ، إِنَّهُ وَلِيُّ قَدِيرٍ. أَتَقَرَّبُ إِلَى اللَّهِ
بِحُبِّكُمْ، وَالْبِرَاءِ مِنْ أَعْدَائِكُمْ، وَالتَّسْلِيمِ إِلَى اللَّهِ رَاضِيًا بِهِ غَيْرَ مُنْكَرٍ وَلَا مُسْتَكْبِرٍ، وَعَلَى يَقِينٍ مَا أَتَى بِهِ مُحَمَّدٌ صَلَوَاتُكَ عَلَيْهِ وَآلِهِ
نَطْلُبُ بِذَلِكَ وَجْهَكَ يَا سَيِّدِي، اللَّهُمَّ وَرِضَاكَ وَالِدَارَ الْآخِرَةَ، يَا سَيِّدَتِي يَا أُمَّ كُلُّثُومِ اشْفَعِي لِي فِي الْجَنَّةِ، فَإِنَّ لَكَ عِنْدَ اللَّهِ شَأْنًا
عَظِيمًا وَشَفَاعَةً مَقْبُولَةً، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْئَلُكَ أَنْ تَخْتِمَ لِي بِالسَّعَادَةِ، فَلَا تَسْلُبْ مِنِّي مَا أَنَا فِيهِ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ.
اللَّهُمَّ اسْتَجِبْ لَنَا، وَتَقَبَّلْهُ بِكَرَمِكَ وَعِزَّتِكَ، وَرَحْمَتِكَ وَعَافِيَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَسَلَّمَ تَسْلِيمًا
كَثِيرًا كَثِيرًا.

پس دو رکعت نماز به قصد هدیه برای مکرمه به جا آور و خداوند جلّ شأنه را بخوان به آنچه خواهی.

زیارت وداع امّ کلثوم علیها السلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ أَفْضَلِ الْأَنْبِيَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ أَكْرَمِ الْأَوْصِيَاءِ، أَسْتَودِعُكَ اللَّهُ وَأَسْتَرْعِيكَ وَأَقْرَأُ عَلَيْكَ السَّلَامَ، اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلْهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنِّي لِزِيَارِهِ أُمَّ كَلْثُومَ عَلَيْهَا سَلَامُ اللَّهِ، فَإِنِّي أَسْأَلُكَ الْعُودَ أَبَدًا مَا أَبْقَيْتَنِي، فَإِذَا تَوَفَّيْتَنِي فَاحْشُرْنِي فِي زُمْرَتِهَا، وَأَدْخِلْنِي فِي شَفَاعَتِهَا، وَشَفَاعَةِ جَدِّهَا وَأَبِيهَا وَأُمِّهَا وَأَخِيهَا بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، اللَّهُمَّ بِحَقِّهَا عِنْدَكَ وَمَنْزِلَتِهَا لَدَيْكَ، اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِجَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، وَآتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

ص: ۸۲

فاطمه صغری دختر امام حسین «علیه السلام»

در منتهی الآمال نقل می کند: «هنگامی که حسن مثنیٰ فرزند امام حسن مجتبیٰ علیه السلام برای خواستگاری یکی از دختران امام حسین علیه السلام آمد، حضرت فرمود: «من فاطمه را برای تو بر میگزینم که به مادرم فاطمه دختر رسول خدا شباهتش بیشتر باشد ...».

فاطمه همانند زینب در حوادث کربلا مأمن و پناهگاه اهل بیت بود و در بارگاه ابن زیاد و یزید خطبه های غراء خواند.

در هر حال مناسب است زائران محترم شام، در باب الصغیر کنار قبر منسوب به فاطمه صغری به امید ثواب و اجر اخروی، با خواندن فاتحه و زیارت، یادی از فداکاری های آن حضرت در احیای دین جدش رسول خدا نمایند.

زیارت اول فاطمه صغری دختر امام حسین علیه السلام

این زیارت را مرحوم علامه سید محسن امین قدس سره نقل می کند. (۸)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ نَبِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ فَاطِمَةَ سَيِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ الْحُسَيْنِ الشَّهِيدِ الْمَظْلُومِ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، لَعَنَ اللَّهُ أُمَّهُ ظَلَمَتْكُمْ وَلَعَنَ اللَّهُ أُمَّهُ قَتَلَتْكُمْ وَاسْتَحَلَّتْ مِنْكُمْ الْمَحَارِمَ وَأَنْتَهَكَتْ فِي قَتْلِكُمْ حُرْمَةَ الْإِسْلَامِ، يَا لَيْتَنَا كُنَّا مَعَكُمْ فَفُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا.

و به هرچه خواهی دعا کن.

ص: ۸۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

السَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ وَآمِينَ اللَّهُ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَسَيِّدِ الْوَصِيِّينَ وَأَبِي الْأَيْمَةِ
الطَّاهِرِينَ أَمِيرِ الْمَشَارِقِ وَالْمَغَارِبِ سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَى الْحَسَنِ الْمُسْتَمِيمِ، السَّلَامُ
عَلَى الْحُسَيْنِ الْمَظْلُومِ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا فَاطِمَةُ بِنْتُ الْحُسَيْنِ الشَّهِيدِ الْمَذْبُوحِ عَطْشَانًا وَالْمَقْتُولِ ظُلْمًا وَعُدْوَانًا،
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ مُحَمَّدٍ الْمُضِيَّطَفَى السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ عَلِيِّ الْمُرْتَضَى السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ الْإِنْسِيَّةِ الْحَوْرَاءِ
وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَظْلُومَةً، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَسْلُوبَةً الرِّدَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَكْشُوفَةَ الْغِطَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا
يَتِيمَةً

الْحَسَيْنِ الْمَذْبُوحِ فِي كَرْبَلَاءَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ لَعِبَتِ النَّارُ فِي أَذْيَالِهَا حِينَما أَحْرَقُوا الْخِيَامَ وَأَنْتِ تَرْكُضِينَ شِمَالاً وَيَمِيناً تُنَادِينَ:
يا حَيْدَاهُ! يا أُمَّهُ! يا فاطمَهُ الزَّهْرَاءَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يا بِنْتَ الْأَبْرارِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يا بِنْتَ الْأَيْمَةِ الْأَطْهَارِ وَرَحْمَهُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ ها أَنَا
زائِرُكَ وَقاصِدُكَ إِلى مَشْهَدِكَ وَمُسْتَجِيرُ بِعَيْكَ وَبِأَيْبِكَ وَأَحْدادِكَ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ الْأَبْرارِ الْمُعْصُومِينَ لِتَشْفَعِي لِي عِنْدَ اللَّهِ فِي
غُفْرانِ ذُنُوبِي وَسَيْئَرِ عُيُوبِي وَتَضاعُفِ حَسَناتِي وَقَبُولِ تَوْبَتِي وَغُفْرانِ خَطِيئَتِي وَعِثْقِي مِنَ النَّارِ وَدُخُولِ الْجَنَّةِ، فَإِنِّي مَعَكُمْ فِي
الدُّنْيا وَالْآخِرَةِ، عَلى دِينِكُمْ أَمُوتُ وَعَلى دِينِكُمْ أَحيا وَأُبْعَثُ إِنْ شاءَ اللَّهُ، اللَّهُمَّ اسْمِعْ نِدائِي واقْبِلْ رِجائِي يا اللَّهُ واسْتَجِبْ لِي
دُعائِي ولا تَجْعَلْهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنْ زيارَتِي هذِهِ وازْزُقْنِي الْعُودَةَ ثُمَّ الْعُودَةَ بِرَحْمَتِكَ يا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، اللَّهُمَّ اجْعَلْ سَعْيِي بِهِمْ
مَشْكُوراً وَعَمَلِي

بِهِمْ مَبْرُوراً وَذَنْبِي مَغْفُوراً وَزِيَارَتِي مَقْبُولَةً أَصَالَهُ عَنِّي وَعَنْ وَالِدَتِي وَأَهْلِي وَعِيَالِي وَأَوْلَادِي وَأَخَوَاتِي وَمَنْ كَانَ مِنِّي بِسَبِيلِ النَّيَابَةِ
بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

زِيَارَتِ سَوْمِ فَاطِمَةَ صَغْرَى عَلَيْهَا السَّلَامُ

السَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ النَّبِيِّينَ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ الْمُؤَلَّدِ فِي بَيْتِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ بِنْتِ أَشْرَفِ
أَنْبِيَاءِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ سَيِّدَيْ شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ وَلِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى الْأَيْمَةِ الرَّاشِدِينَ الْمُضِيَّطَفِينَ الْأَخْيَارِ أُمَّنَاءِ
اللَّهِ وَرَحْمَتِهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ أَشْرَفِ الْأَوْلِيَيْنِ وَالْآخِرِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ سَيِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، السَّلَامُ
عَلَيْكَ يَا بِنْتَ خَدِيجَةَ الْكُبْرَى أُمِّ الْمُؤْمِنِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ حُجَّجِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ وَلِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ

عَلَيْكَ يَا أُخْتَ وَلِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا فَاطِمَةَ الصُّغْرَى أُخْتَ عَلِيِّ الْمَاجِدِ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا السَّيِّدَةُ
الْجَلِيلَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْفَاضِلَةُ الرَّشِيدَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْمَظْلُومَةُ الْمَقْهُورَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْعَالِمَةُ الْعَامِلَةُ، السَّلَامُ
عَلَيْكَ أَيُّهَا التَّقِيَّةُ النَّقِيَّةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الرِّضِيَّةُ الْمَرْضِيَّةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ عَرَفَ اللَّهُ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ فِي الْجَنَّةِ، وَحَشَرْنَا فِي
زُمَرَتِكُمْ، وَأَوْرَدْنَا حَوْضَ نَبِيِّكُمْ، وَسَقَانَا بِكَأْسِ حَيْدِكُمْ مِنْ يَدِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ، أَسْئَلُ اللَّهَ أَنْ يُرِينَا فِيكُمْ
السُّرُورَ وَالْفَرَجَ، وَأَنْ يَجْمَعَنَا وَإِيَّاكُمْ فِي زُمَرِهِ حَيْدِكُمْ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَأَنْ لَا يَسْلُبْنَا مَعْرِفَتَكُمْ، إِنَّهُ وَلِيُّ قَدِيرٍ. أَتَقَرَّبُ
إِلَى اللَّهِ بِحُبِّكُمْ، وَالْبِرَاءَةِ مِنْ أَعْدَائِكُمْ، وَالتَّسْلِيمِ إِلَى اللَّهِ رَاضِيًا بِهِ غَيْرَ مُنْكَرٍ وَلَا مُسْتَكْبِرٍ، وَعَلَى يَقِينٍ مَا أَتَى بِهِ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَآلِهِ، نَطْلُبُ بِذَلِكَ

وَجْهَكَ يَا سَيِّدِي، اَللّٰهُمَّ وَرِضَاكَ وَالِدَارَ الْاٰخِرَةَ، يَا فَاطِمَةَ الصُّغْرٰى اِسْفَعِي لِيْ فِي الْجَنَّةِ، فَاِنَّ لَكَ عِنْدَ اللّٰهِ شَأْنًا عَظِيْمًا وَشَفَاعَةً مَّقْبُوْلَةً، اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَسْئَلُكَ اَنْ تَخْتِمَ لِيْ بِالسَّعَادَةِ، فَلَا تَسْلُبْ مِنِّيْ مَا اَنَا فِيْهِ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيْمِ. اَللّٰهُمَّ اَسْتَجِبْ لَنَا، وَتَقَبَّلْهُ مِنَّا بِكْرَمِكَ وَعِزَّتِكَ، وَبِرَحْمَتِكَ وَعَافِيَّتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ وَصَلَّى اللّٰهُ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَّآلِهِ وَسَلَّمَ تَسْلِيْمًا كَثِيْرًا.

پس دو رکعت نماز به قصد هديه برای آن مکرمه به جای آور.

زیارت وداع حضرت فاطمه صغری علیها السلام

اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ رَسُوْلِ اللّٰهِ، اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ وَلِيِّ اللّٰهِ، اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ فَاطِمَةَ وَخَدِيْجَةَ، اَسْتُوْدِعُكَ اللّٰهُ وَاسْتَرْعِيْكَ وَاَقْرَأُ عَلَیْكَ السَّلَامَ، اَللّٰهُمَّ لَا تَجْعَلْهُ اٰخِرَ الْعَهْدِ مِنِّيْ لِزِيَارَةِ فَاطِمَةَ الصُّغْرٰى بِنْتِ سَيِّدِ

الشَّهَدَاءِ، فَإِنِّي أَسْأَلُكَ الْعُودَ ثُمَّ الْعُودَ أَبَدًا مَا أَبْقَيْتَنِي، وَإِذَا تَوَفَّيْتَنِي فَأَحْشُرْنِي فِي زُمْرَتِهَا، وَأَدْخِلْنِي فِي شَفَاعَتِهَا، وَشَفَاعَةِ جَدِّهَا
وَأَبِيهَا وَأَخِيهَا بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، اَللّٰهُمَّ بِحَقِّهَا عِنْدَكَ وَمَنْزِلَتِهَا لَدَيْكَ، اِغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِجَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ،
وَأَتَنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

عبدالله فرزند امام صادق «عليه السلام»

عبدالله فرزند امام جعفر صادق عليه السلام مادرش فاطمه دختر حسين بن علي بن الحسين بن علي بن ابى طالب عليه السلام
بوده است. شيخ مفيد براى امام ششم ده فرزند ذكر مى كند و مى فرمايد: مادر اسماعيل، عبدالله و ام فروه، فاطمه دختر حسين
بن علي بن الحسين است.

قبر او كمى بالاتر از قبر فاطمه صغرى و در سمت چپ آن قرار

دارد که دارای گنبدی است کوچک به رنگ سبز و در داخل آن تابوتی چوبین با محفظه ای فلزی دیده می شود.

در بیشتر کتب معتبره، شرح حال عبدالله بن جعفر صادق بیان نشده و در برخی از کتاب ها مانند: ارشاد شیخ مفید، بحار الأنوار مجلسی و منتهی الآمال حاج شیخ عباس قمی، در احوال اولاد امام جعفر صادق، شرح حال مختصری از او آمده است، لیکن همان گونه که مشاهده شد، از او به نیکی یاد نکرده اند.

میمونه دختر امام حسن «علیه السلام» و حمیده دختر مسلم بن عقیل و اسماء بنت عمیس

مدفن این سه بانوی بزرگوار در یک مقبره، در باب الصغیر دمشق قرار دارد که در پشت مقبره سکینه و ام کلثوم و در سمت چپ قبر عبدالله فرزند امام صادق علیه السلام واقع شده است.

قبر اول از آن حمیده دختر مسلم بن عقیل، متوفای سال ۷۰

هجری، قبر دوم اسماء بنت عمیس همسر جعفر طیار و سرانجام همسر امیرالمؤمنین علی علیه السلام متوفای سال ۶۵ هجری و قبر سوم از آن میمونه دختر امام حسن علیه السلام است.

پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله درباره او فرمود: «اسماء از زنان بهشتی است». و امام صادق علیه السلام درباره اش فرمود: «نجابت فرزندش محمد از جانب او است».

اسماء به خاندان پیامبر علاقه و ارادت ویژه ای داشت و در واپسین روزهای عمر شریف حضرت زهرا علیها السلام پرستاری و مراقبت از او را عهده دار بود، و پس از شهادتش در غسل دادن پیکر پاک آن بانوی بزرگوار علی علیه السلام را یاری می داد. و به همین مناسبت گوشه ای از وصایا و حوادث چند روز آخر عمر شریف حضرت زهرا علیها السلام از زبان او نقل شده است. و پس از شهادت حضرت فاطمه زهرا علیها السلام مراقبت از حسنین و زینبین به عهده اسماء بود. رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهَا وَعَلَى جَمِيعِ مُجْتَبَى آلِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ.

زيارت حضرت حميده دختر مسلم بن عقيل اسماء بنت عميس و ميمونه دختر امام حسن مجتبي عليه السلام

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا مَوْلَاتِي وَسَيِّدَتِي يَا حَمِيْدَةَ بِنْتِ مُسْلِمِ بْنِ عَقِيْلِ وَ رَحْمَةُ اللّٰهِ وَ بَرَكَاتُهُ، اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا مَوْلَاتِي وَسَيِّدَتِي يَا اَسْمَاءَ بِنْتِ عُمَيْسٍ وَ رَحْمَةُ اللّٰهِ وَ بَرَكَاتُهُ، اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا مَوْلَاتِي وَسَيِّدَتِي يَا مَيْمُوْنَةَ بِنْتِ الْاِمَامِ الْحَسَنِ وَ رَحْمَةُ اللّٰهِ وَ بَرَكَاتُهُ، اَلسَّلَامُ عَلَی الطّٰهِرَاتِ الْاَنْسَابِ الشَّرِیْفَاتِ الْاَحْسَابِ وَ رَحْمَةُ اللّٰهِ وَ بَرَكَاتُهُ، اَلسَّلَامُ عَلَی الْمُطَهَّرِيْنَ مِنَ الْعَيْبِ وَ الْمُتَزَهِّيْنَ عَنِ الرَّيْبِ وَ رَحْمَةُ اللّٰهِ وَ بَرَكَاتُهُ، اَشْهَدُ اَنَّكُمْ صَبَرْتُمْ وَ نَلْتُمْ جَزَاءَ الصّٰبِرِيْنَ وَ رَحْمَةُ اللّٰهِ وَ بَرَكَاتُهُ، اَلسَّلَامُ عَلَیْكُمْ وَ عَلَی شَاهِدِكُمْ وَ عَلَی غَائِبِكُمْ وَ عَلَی ذُكُورِكُمْ وَ اُنَاثِكُمْ وَ رَحْمَةُ اللّٰهِ وَ بَرَكَاتُهُ، اَلسَّلَامُ عَلَی شَجَرَةِ النُّبُوَّةِ وَ مَوْضِعِ الرِّسَالَةِ

ص: ۹۳

وَمُخْتَلَفِ الْمَلَائِكَةِ وَمَهْبِطِ الْوَحْيِ وَالتَّنْزِيلِ وَرَحْمَهُ اللَّهِ وَبَرَكَاتِهِ، السَّلَامُ عَلَى آلِ طه وَيَاسِينَ وَذُرِّيَّةِ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ وَرَحْمَهُ اللَّهِ وَ
بَرَكَاتِهِ، السَّلَامُ عَلَى أَشْيَاءِ وَحَمِيدَةٍ وَمَيْمُونَةٍ بِنْتِ إِمَامِنَا الْحَسَنِ، صَلَّى اللَّهُ عَلَى أَرْوَاحِكُمْ الطَّاهِرَةِ وَرَحْمَهُ اللَّهِ وَبَرَكَاتِهِ. اللَّهُمَّ يَلِغْ
سَلَامَنَا لَهُمْ وَلَا تَجْعَلْهُ آخِرَ الْعَهْدِ لِزِيَارَتِكُمْ بَلِ ارْزُقْنِي الْعُودَةَ ثُمَّ الْعُودَةَ يَا اللَّهُ. اللَّهُمَّ اجْعَلْ سَعِينًا مَشْكُورًا وَذَنْبًا مَغْفُورًا وَعَمَلَنَا
مَنْبُورًا وَمُؤَالَئَنَا بِهِمْ حَمِيدَةً. اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَنَا وَلِوَالِدَيْنَا وَلِأَهْلِنَا وَعِيَالِنَا وَأَوْلَادِنَا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ
وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ.

بلال حبشی، مؤذن رسول خدا «صلی الله علیه و آله»

بلال بن رباح، مؤذن پیامبر صلی الله علیه و آله، مادرش جُمَانه یا حمامه و کنیه اش ابو عبد الله و ابو عمر، از سابقین در اسلام است. در اوائل بعثت رسول خدا صلی الله علیه و آله، بلال جوانی لاغر اندام، قد بلند و از بردگان سیاه پوست بود که از حبشه خریداری شد و به خدمت امیه بن خلف درآمد. امیه که از سران قریش بود در سنگدلی و دشمنی با اسلام میان قریش شهرت داشت. او با تمام نیرو در کوبیدن اسلام و محو آثار توحید می کوشید و با وضع بسیار خشن، بلال را شکنجه می داد.

گویند که بلال به جای «شین» «سین» می گفت و پیامبر گرامی صلی الله علیه و آله در جواب اعتراض کسانی که می گفتند: چرا بلال را برای این کار مأمور کرده است؟ پاسخ می داد: «اعمال و رفتار پاک و شایسته اش، این کمبود قرائتِ وی را جبران می کند».

از حضرت امام صادق علیه السلام روایت شده که فرمود: «خدا رحمت

کند بلال را که ما اهل بیت را دوست می داشت و او بنده صالح بود». پس از رحلت رسول خدا صلی الله علیه وآله بلال دیگر اذان نگفت و بر بیعت خود با علی علیه السلام در روز غدیر باقی ماند.

این امر نارضایتی و فشار دستگاه خلافت را به دنبال داشت و به او گفته شد: «نباید در مدینه بمانی» از این رو بلال راه شام را در پیش گرفت و کار دشوار مرزبانی را پذیرفت.

سرانجام بلال طبق روایت مشهور در سال ۲۰ هجری قمری در سن ۶۳ سالگی در شام چشم از جهان فرو بست (۹) و در باب الصغیر دمشق به خاک سپرده شد (رحمه الله علیه).

زيارت اول حضرت بلال حبشى، مؤذن رسول خدا صلى الله عليه و آله

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا سَيِّدَنَا بِلَالَ الْحَبَشِيِّ، اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا صَاحِبَ رَسُوْلِ اللّٰهِ، اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا صَاحِبَ نَبِيِّ اللّٰهِ، اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا صَاحِبَ حَبِیْبِ اللّٰهِ، اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا صَاحِبَ الْمُضِیْطَفَى اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا مُؤَدِّنَ رَسُوْلِ اللّٰهِ، اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا مَنْ قَالَ فِی حَقِّهِ رَسُوْلُ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: «اَنْفِقْ بِلَالًا وَلَا تَخْشَى مِنْ ذِی الْعَرْشِ اِقْلَالَ» رَضِيَ اللّٰهُ عَنْكَ وَارْضَاكَ اَحْسَنَ الرِّضَا وَجَعَلَ الْجَنَّةَ مُنْزِلَمَكَ وَمَسْجِدَكَ وَمِأْوَاكَ، اَفَاضَ اللّٰهُ تَعَالَى عَلَيْنَا مِنْ بَرَكَاتِكَ وَبَرَكَاتِ عُلُوْمِكَ فِی الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ وَبَرَكَاتُهُ.

اَللّٰهُمَّ اَقْضِ حَوَائِجَنَا، وَيَسِّرْ اُمُوْرَنَا، وَاشْرَحْ صُدُوْرَنَا، وَتَقَبَّلْ زِيَارَتَنَا وَآمِنْ خَوْفَنَا، وَاسْتُرْ عُيُوْبَنَا، وَاغْفِرْ ذُنُوْبَنَا،

وَإِكْشَفْ كُرُوبَنَا، وَاجْتِمِ يَا اللَّهُ بِالصَّالِحَاتِ أَعْمَالَنَا، وَرُدَّنَا إِلَى أَهْلِنَا وَأَوْلَادِنَا سَالِمِينَ غَانِمِينَ مَسْرُورِينَ فَرِحِينَ، وَاجْعَلْنَا مِنْ عِبَادِكَ
الصَّالِحِينَ الَّذِينَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ آمِينَ آمِينَ آمِينَ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا صَاحِبَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ وَمُؤَدِّئَهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا خَيْرَ الصَّالِحِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ
كَانَتْ سَيِّئُهُ عِنْدَ اللَّهِ شَيْئًا، أَشْهَدُ أَنَّكَ آمَنْتَ بِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ، وَوَالَيْتَ أَهْلَ بَيْتِهِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ، وَنَصَحْتَ لَهُ
وَلَهُمْ فِي السِّرِّ وَالْعَنِّ وَ مَضَيْتَ عَلَى مِنْهَاجِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ لَمْ تُغَيِّرْ وَلَمْ تُبَدِّلْ، فَرَفَعَ اللَّهُ فِي الْآخِرَةِ دَرَجَتَكَ
وَأَعْلَى مَقَامِكَ وَحَشَرَكَ اللَّهُ مَعَ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ فِي أَعْلَى عِلِّيِّينَ وَحَشَرْنَا اللَّهُ مَعَكُمْ وَلَا جَعَلَهُ
اللَّهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنِّي لِزِيَارَتِكَ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

عبدالله بن جعفر طيار

عبدالله فرزند جعفر بن ابی طالب همسر حضرت زینب کبری علیها السلام در جود و بخشش معروف بود و به برکت دعای پیامبر گرامی صلی الله علیه و آله چیزی نخرید که در آن سود نکند. او مال فراوانی به دست آورد و همه را در راه پروردگارش بخشید.

پدرش جعفر بن ابی طالب (که بعدها به جعفر «طیار» و جعفر «ذو الجناحین» ملقب گردید) به دستور پیامبر با گروهی از مسلمانان که تحت شکنجه و آزار کفار بودند به حبشه مهاجرت کرد؛ این مهاجرت در سال هفتم بعثت اتفاق افتاد، و سرپرستی مهاجران با عموزاده پیامبر، جعفر بود. در این سفر تعدادی از زنان مسلمان با همسرانشان همراهی کردند که یکی از آنان اسماء بنت عمیس همسر جعفر بن ابی طالب و مادر عبدالله بود و عبدالله اولین نوزاد مسلمانی بود که در حبشه به دنیا آمد.

عبدالله همواره مدافع حریم ولایت بود و در صحنه های مختلف سیاسی و نظامی، در کنار امیرمؤمنان علیه السلام و پس از آن حضرت، در

کنار امام حسن و امام حسین علیهما السلام قرار داشت. هنگام تبعید ابوذر به ریزه گرچه بدرقه ابوذر ممنوع بود ولی او با حسنین و عقیل و عمار یاسر به همراه امیرالمؤمنین علی علیه السلام در بدرقه ابوذر شرکت جست. وی از راویان حدیث غدیر است. به هنگام صلح و جنگ، طرف مشورت با علی و حسنین بود، چنان که در جنگ صفین فرماندهی سپاهی از سپاهیان امیرالمؤمنین را به عهده گرفت و در جبهه مقدم با رشادت تمام می جنگید و نیز یکی از شهود حکمیت از طرف علی علیه السلام بود.

عبدالله در مراسم تغسیل و تکفین علی علیه السلام که شبانه به دور از آگاهی مردم صورت گرفت، حضور داشت. این ها همه، نشانگر آن است که وی تا چه حدّ به خاندان علی علیه السلام نزدیک و محرم اسرار بوده است.

در سال ۶۰ هجری هنگام حرکت امام حسین علیه السلام از مدینه، نه تنها موافقت کرد که همسرش زینب کبری همراه برادر مسافرت کند بلکه دو فرزند خود به نام های عون و محمّد را همراه حضرت فرستاد و توصیه کرد که از امام جدا نشوند و همراه او جهاد کنند.

وقتی خبر شهادت دو فرزند عبدالله به مدینه رسید و مردم

جهت تسلیت به دیدن او می رفتند در جواب یکی از غلامان خود که حرف نا مربوطی زد، گفت: به خدا سوگند اگر در رکاب امام حسین حاضر بودم دوست داشتم از او جدا نشوم تا کشته شوم، به خدا سوگند که من فرزندان خود را به میل و اراده خود از دست دادم و مصیبت آن‌ها برای من سهل است؛ زیرا آنان در کنار برادر و پسر عمویم ایستادگی و جانفشانی کرده و با او کشته شدند. سپس افزود: اگر خودم حسین را یاری نکردم، فرزندانم از او حمایت کردند.

گویند: علت حضور نداشتن عبدالله در کربلا آن بود که چشمان وی در آن زمان بینایی نداشت.

بنابراین قبری که در قبرستان باب الصغیر دمشق در کنار بلال حبشی، منسوب به عبدالله بن جعفر است، ظاهراً سند تاریخی ندارد. اگرچه زائران محترم در صورت تمایل می‌توانند به قصد رجاء مطلوبیت و به یاد فداکاری‌های آن بزرگوار، با قرائت فاتحه و خواندن زیارت، یاد او را زنده نگهدارند.

ص: ۱۰۲

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا سَيِّدَنَا عَبْدَ اللّٰهِ، اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بَنَ جَعْفَرَ الطَّيَّارِ، اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بَنَ عَمِّ رَسُوْلِ اللّٰهِ، اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بَنَ عَمِّ نَبِيِّ
اللّٰهِ، اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بَنَ عَمِّ حَبِیْبِ اللّٰهِ، اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بَنَ عَمِّ الْمُصْطَفٰی اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بَنَ عَمِّ الْمُؤْتَصٰی اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ وَعَلٰی
مَنْ حَوْلَكَ مِنَ السُّعْدَاءِ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِیْنَ، رَضِيَ اللّٰهُ عَنْكَ وَاَرْضَاكَ اَحْسَنَ الرِّضَا وَجَعَلَ الْجَنَّةَ مَنزِلَكَ وَمَسْكَنَكَ وَمَحَلَّكَ
وَمِأْوَاكَ، اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ وَعَلٰی اَهْلِ بَيْتِ النُّبُوَّةِ، اَلسَّلَامُ عَلَیْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ، اِنَّمَا يُرِیْدُ اللّٰهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ
اَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِیْرًا، اَلسَّلَامُ عَلَیْكُمْ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ وَبَرَكَاتُهُ، اَللّٰهُمَّ بِحُرْمَةِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، اَسْمِعْ دُعَانَا وَتَقَبَّلْ
زِيَارَتَنَا وَآمِنْ خَوْفَنَا وَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا آمِیْن.

«فَضَّه نوبیه» را دختر یکی از شاهان حبشه شمرده اند و برخی او را دختر پادشاه هند دانسته اند، که پیامبر صلی الله علیه و آله وی را پس از ازدواج حضرت زهرا علیها السلام با حضرت علی علیه السلام جهت کمک در کارهای خانه به دخترش بخشید.

فضه زنی مؤمن، پاکدامن و آشنا با معارف قرآن بود که بیست سال سخنی جز کلمات قرآن از وی شنیده نشد. او سال ها به حضرت فاطمه علیها السلام خدمت کرد و به جهت اخلاصش در انجام وظیفه، امیرمؤمنان علی علیه السلام درباره اش فرمود: «اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي فَضَّتِنَا»؛ «پروردگارا! فَضَّه ما را بر ما مبارک گردان».

این بانوی بزرگوار، عابد، زاهد، عالم و تربیت یافته در خانه فاطمه علیها السلام، مطابق نقل مفسران در ایثار اهل بیت عصمت و طهارت و دادن غذای خود به مسکین و یتیم و اسیر شرکت داشت و آیه شریفه «وَيُطْعِمُونَ الطَّعَامَ عَلَى حُبِّهِ ...» (۱۰) شامل حال او نیز می شود.

فَضَّهُ را «مستجاب الدعوه» نامیده اند؛ زیرا گفته اند که رسول خداصلی الله علیه وآله دعایی را به فضّه یاد داد که در مشکلات با آن دعا به پروردگار متوسل می شد و دعای او به اجابت می رسید.

پس از رحلت حضرت زهراعلیها السلام فضّه در خدمت امام حسن و امام حسین علیهما السلام و نیز زینب کبری علیها السلام بود و شریک اندوه و شادی آنان به شمار می رفت.

فضّه در جریان کربلا با کاروان امام حسین علیه السلام به کربلا آمد و در کنار حضرت زینب، همراه قافله اسرا به کوفه و شام رفت و سپس به مدینه بازگشت، و در سفر دوم حضرت زینب به شام نیز در خدمت آن حضرت بود و پس از رحلت حضرت زینب در شام اقامت گزید تا از دنیا رفت و در باب الصغیر مدفون گشت. قبر وی کمی بالاتر از قبر عبداللّه فرزند امام جعفر صادق علیه السلام و حدود یکصد متری سمت چپ آن می باشد «رضوان الله علیها».

ص: ۱۰۵

زیارت فضّه خادمه حضرت فاطمه علیها السلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدَتِي وَمَوْلَاتِي يَا فَضَّهُ يَا أُمَّهَ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ عَلَيْهَا السَّلَامُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُرَبِّيَةَ الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الْفَاضِلَةُ الرَّشِيدَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الْعَالِمَةُ الْعَامِلَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الرِّضِيَّةُ الْمَرْضِيَّةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الْحَلِيمَةُ الْكَرِيمَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ عَرَفَ اللَّهُ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ فِي الْجَنَّةِ، وَحَشَرْنَا فِي زُمرَتِكُمْ، وَسَقَانَا بِكَأْسِ حَيْدِكُمْ مِنْ يَدِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَ عَلَى فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَ عَلَى النِّسَاءِ الْمَسِيئَاتِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَ عَلَى نِسَاءِ الْأَيْمَةِ الطَّاهِرِينَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَبِحُرْمَةِ السُّورَةِ الْمُبَارَكَةِ الْفَاتِحَةِ.

ص: ۱۰۶

یکی از بناهای تاریخی و دیدنی شام، «مسجد اموی» است. این مسجد در چهار هزار سال پیش معبد بت پرستان بوده است و سپس با گسترش مسیحیت به کلیسا تبدیل شد که به نام «قدیس یوحنا» یا «ماری یوحنا» می خواندند.

پس از فتح شام با پیمان صلح و توافق میان مسیحیان و خالد بن ولید، فرمانده لشکر مسلمانان، قسمتی از آن به مسجد تبدیل شد و قسمت دیگرش به صورت کلیسا باقی ماند، تا این که ولید بن عبدالملک مروان به سال ۸۷ یا ۸۸ تمام آن را به صورت مسجد درآورد و خراج هفت سال کشور را در آن خرج کرد.

درباره عظمت و زیبایی فوق العاده و دقت در معماری جامع دمشق و حوادث تاریخی که در آن اتفاق افتاده است، سخن ها گفته اند و کتاب های تاریخ در این باره مطالب زیادی نوشته اند، لیکن ما در مقام بیان آن نیستیم، بلکه تنها اشاره ای داریم به مکان های زیارتی آن:

برخی گفته اند قبر حضرت هود نبی و مقام حضرت خضر علیهما السلام؛ یعنی محلی که حضرت در آن نماز می خوانند و مکان نزول حضرت عیسی علیه السلام در این مسجد است. و همچنین محل دفن سر مطهر حضرت یحیی پیامبر علیه السلام در داخل مسجد زیر ستونی به نام «سکاکه» می باشد. حضرت یحیی به دست زناکار جباری از شاهان بنی اسرائیل شهید شد و بدن مطهرش در محلی به نام زبدانی در اطراف دمشق دفن گردید و سر مقدس او در داخل مسجد اموی به خاک سپرده شد. بسیار بجا است که با خواندن زیارت پیامبران که در همین کتاب آمده است یادی از حضرت یحیی علیه السلام و دیگر پیامبران گذشته بشود.

آثار بعد از اسلام

منبری در داخل مسجد وجود دارد که معروف است حضرت سجاد علیه السلام خطبه معروف خود را در زمان یزید بر فراز منبری که قبلاً در محل آن قرار داشته ایراد نموده است.

ص: ۱۰۸

همچنین در قسمت دیگری از مسجد گنبد کوچکی است روی چهار ستون که به «مقام امام زین العابدین» معروف است و گویا حضرت در آنجا استراحت می کرده و نماز می گزارده است.

در کنار منبر یاد شده در قسمت شرقی مسجد «مقام رأس الحسین» قرار گرفته است که زیارتگاه عاشقان امام حسین علیه السلام می باشد، و اینک شرح کوتاهی از آن مقام:

مقام رأس الحسین

در قسمت شرقی مسجد جامع اموی دمشق، اتاق کوچکی است که به آن مقام «رأس الحسین» گویند. به همین مناسبت یادی از محل دفن سر مطهر و مقدس امام حسین علیه السلام می کنیم و برای تحقیق پیرامون این موضوع خوانندگان را به کتاب های مفصل ارجاع می دهیم.

مرحوم علامه سید محسن امین در کتاب «اعیان الشیعه» (ج ۱، ص ۶۲۶) می نویسد: درباره محل دفن سر حضرت سیدالشهدا علیه السلام نظرهای مختلفی است که ما در کتاب «لواعج الاشجان» ذکر کرده ایم و سپس به طور مشروح و گسترده، هفت قول

از شیعه و اهل سنت نقل می کند که اینک خلاصه ای از آن را می آوریم؛

۱ - سر مطهر حضرت در نجف اشرف، سمت سر مبارک حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام دفن شده است.

۲ - سر مطهر به بدن حضرت در کربلا ملحق گردیده است.

۳ - بیرون کوفه نزدیک قبر حضرت علی علیه السلام دفن شده است.

۴ - در مدینه منوره، نزد قبر مادرش فاطمه علیها السلام مدفون است.

۵ - در داخل باب الفردیس دمشق به خاکش سپرده اند.

۶ - در مسجد شهر معروف رقه در کنار فرات دفن است.

۷ - خلفای فاطمی ابتدا از باب الفردیس به عسقلان و سپس از آنجا به قاهره مصر در محلی که به رأس الحسین معروف است منتقل کرده و به خاک سپرده اند.

و در آخر می فرماید: چهار قول آخر تنها از روایات و اقوال اهل سنت می باشد.

مرحوم علامه مجلسی در جلد ۴۵ بحار الأنوار صفحه ۱۴۵

ص: ۱۱۰

می نویسد: مشهور در میان علمای شیعه آن است که علی بن الحسین علیه السلام سر حضرت را به کربلا برگرداند و کنار بدن مطهر امام علیه السلام دفن کرد. اخبار زیادی هم وارد شده که سر مطهر امام حسین علیه السلام در نجف پهلوی قبر امیرالمؤمنین علیه السلام دفن شده است.

بنابر آنچه گفته شد، از جهت تاریخی مشخص نیست که سر مطهر امام حسین علیه السلام در دمشق، در محلی که معروف به رأس الحسین است، دفن شده باشد، بلکه نظر علمای شیعه خلاف آن است، لیکن برخی از مورخان چنین نگاشته اند که: به فرمان یزید سر مطهر امام حسین علیه السلام با سرهای دیگر شهدا، سه روز بر بالای باب القصر آویزان بود و پس از آن مدت، سر مبارک امام را پایین آورده چند روزی در گوشه مسجد در اتاقکی قرار دادند که بعدها در آنجا بقعه ای جهت یادبود این حادثه غم انگیز ساختند و «رأس الحسین» نام نهادند.

اگر این حرف آخر درست باشد، بسیار مناسب است در کنار این مکان با خواندن زیارت امام حسین علیه السلام؛ مانند زیارت وارث یا هر

زیارت دیگر یادی از مقام شامخ امام حسین علیه السلام بشود.

اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي شَفَاعَةَ الْحُسَيْنِ يَوْمَ الْوُرُودِ، وَتَبَّتْ لِي قَدَمَ صِدْقٍ عِنْدَكَ مَعَ الْحُسَيْنِ وَأَصْحَابِ الْحُسَيْنِ، الَّذِينَ بَدَلُوا مَهْجَهُمْ دُونَ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ.

حُجْر بن عَدِي و یارانِش

حُجْر بن عَدِي کندی، از اصحاب رسول خدا صلی الله علیه و آله و شیعیان خاصّ امیرالمؤمنین علیه السلام و از فضیله صحابه و مستجاب الدعوه بود و با کمی سنّش از بزرگان اصحاب به شمار می رفت.

گویند در شبانه روز هزار رکعت نماز می گزارد و در زهد و کثرت عبادت در میان عرب شهره بود.

حجر بن عدی سلحشوری دلیر و مسلمانی شجاع بود که در جنگ ها شرکت فعال داشت.

در فتح شام از سربازان فاتحی است که مَرَج عَذْرَاء را فتح کرد و نیز در جنگ قادسیه و فتح مدائن، گذشتن او از رودخانه دجله

و جرأت دادن به لشکر اسلام، از نقاط برجسته تاریخ است.

حجر در دوران خلافت و حکومت ظاهری علی علیه السلام از یاران مخلص آن حضرت بود و در هر سه جنگ (جمل، صفین و نهروان) که در زمان خلافت حضرت پیش آمد شرکت کرد. در جنگ صفین از جانب علی علیه السلام فرماندهی قبیله کُنده و در جنگ نهروان فرماندهی جناح چپ سپاه را بر عهده داشت.

حجر در زمان معاویه همواره چون دُرّ در میان شیعیان علی علیه السلام درخشش داشت و از اعتبار خاصّی برخوردار بود. او تکیه گاهی امین برای شیعیان ناراضی در مقابل حکومت فاسد بنی امیه به شمار می رفت. تعرّض او به معاویه و مغیره بن شعبه، والی فاسق وی در کوفه، پیوسته خطر ساز بود.

آن گاه که مغیره بالای منبر در مسجد کوفه ناجوانمردانه به امیر مؤمنان علی علیه السلام دشنام می داد، حجر بن عدی با شهامت و شجاعت تمام به اعتراض برخاست.

ص: ۱۱۳

در سال ۵۰ هجری که با مرگ مغیره بن شعبه، معاویه زیاد بن ابیه، برادر خوانده بدنام و سفاک خود را، که حاکم بصره بود، با حفظ سمت، به حکمرانی کوفه منصوب کرد، او نیز مانند مغیره بالای منبر ماجرای قتل عثمان را پیش کشید و به علی علیه السلام بدگویی کرد و بی درنگ با اعتراض حجر مواجه شد، زیاد ابتدا حجر را احضار کرد و سعی نمود به وسیله مصلحان و متمایلان به شیعه، با تطمیع و تهدید او را آرام سازد و حتی عضویت در شورای حکومتی کوفه را به وی پیشنهاد کرد، ولی حجر که اهل سازش نبود همواره بر روی آرمان های تشیع و دفاع از علی علیه السلام و فرزندانش استوار ایستاد.

سرانجام زیاد با دسیسه و پرونده سازی حجر و چند تن از یاران سرسخت او را دستگیر کرد و همراه با پرونده اتهامات بی اساس و شهادت های جعلی و دروغین به شام نزد معاویه فرستاد.

سپس ۷ نفر از یاران حجر با وساطت بزرگان قوم خود رهایی یافتند و به بقیه گفته شد که اگر می خواهند نجات پیدا کنند، باید در

ملاً عام علی علیه السلام را دشنام دهند! در این هنگام حجر پیشگویی علی علیه السلام را به یاد آورد که به وی فرمود: حجر چه خواهی کرد اگر تو را زیر شکنجه قرار دهند و مجبورت کنند که به من بدگویی کنی؟! حجر عرض کرد: اگر مرا چنین در فشار گذاشتند چه کنم؟! علی علیه السلام فرمود: به من بدگویی کن ولی از من تبری مجوی؛ زیرا من پیرو آیین حق هستم. حجر با این که از طرف امیرالمؤمنین علیه السلام اجازه بدگویی را داشت ولی او و یارانش مرگ با شرافت در راه هدف را بر زندگی ذلت بار ترجیح دادند و در جواب مأمور معاویه گفتند: به خدا سوگند ضربه های شمشیر از آنچه ما را بدان می خوانید شیرین تر، و لقای پروردگار و دیدار رسول خدا صلی الله علیه و آله و وصی او علیه السلام بر ما از داخل شدن در آتش گواراتر است.

وقتی نوبت شهادت به حجر بن عدی رسید، از دژخیم مهلت خواست تا دو رکعت نماز بگذارد. او موافقت کرد و حجر به نماز ایستاد و نماز را قدری طول داد.

پرسیدند: آیا از ترس مرگ نماز را طول دادی؟ گفت: «به خدا سوگند در مدتِ عمرم، هر وقت وضو گرفته ام دو رکعت نماز خوانده ام و هرگز نمازم به این کوتاهی نبوده است و این بدان جهت بود که شما خیال نکنید من از مرگ می ترسم!»

آن گاه سر به سوی آسمان گرفت و گفت: پروردگارا! شَکوه ستمگران را به درگاه تو می کنم، کوفیان بر ضدّ ما شهادت دروغ دادند و شامیان ما را می کشند، اگر مرا در اینجا بکشند نخستین مجاهد اسلامی خواهم بود که در اینجا خونش ریخته می شود، من نخستین کسی بودم که پرچم اسلام را در این سرزمین به اهتزاز در آورده ام. سپس فرمود: بعد از مرگ من زنجیر از دست و پایم باز نکنید و خون پیکرم را نشوید؛ زیرا می خواهم در قیامت با همین وضع با معاویه رو به رو شوم.

طبق نقل کتاب «الإستیعاب»، حجر بن عدی در شعبان سال ۵۱ ه. و بنا به نقل مسعودی در سال ۵۳ ه. به شهادت رسید و مزار

شریفش در ۳۶ کیلومتری شرق دمشق در «مَرَج عَیْذَرَاء» واقع است که به زبان محلی «عذراء» می گویند. افرادی که با حجر بن عدی به شهادت رسیدند عبارتند از:

۱ - شریک بن شداد حضرمی ۲ - صیفی بن شبل شیبانی ۳ - قبیصه بن صبیعه عیسی ۴ - محرز بن شهاب فهری ۵ - کدّام بن حیان ۶ - عبدالرحمان بن حسان.

لازمه یادآوری است که بدن مطهر ۵ تن از آنان همراه بدن مطهر حجر بن عدی در مرج عذراء به خاک سپرده شده و نفر ششم «عبدالرحمان بن حسان» چون شرط کرد که تنها در حضور معاویه حاضر است به علی علیه السلام ناسزا گوید و هنگامی که مقابل معاویه قرار گرفت به ستایش از علی علیه السلام پرداخت، و معاویه را لعن کرد و دشنام داد، معاویه به شدت خشمگین شد و دستور داد زیاد بن ابیه او را به فجیع ترین وضع به قتل رساند، بنابراین او را نزد زیاد بردند و وی نیز او را زنده به گور کرد.

شهادت مظلومانه حجر و یارانش در قلوب مسلمانان بزرگ آمد و معاویه را بر این عمل سرزنش و توبیخ بسیار کردند. وقتی معاویه بر عایشه وارد شد، عایشه ضمن اعتراض گفت: «شنیده ام از رسول خداصلی الله علیه وآله که فرمود: کشته خواهند شد بعد از من به عذراء کسانی که غضب خواهد کرد حق تعالی و اهل آسمان برای ایشان».

رحمت و رضوان پروردگار بر حجر بن عدی و یاران باوفای او باد.

زیارت حجر بن عدی و یارانش

زیارت مناسب این مقام به نقل از مرحوم سید محسن امین در مفتاح الجنات:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَيُّهَا الشُّهَدَاءُ الصَّابِرُونَ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَيُّهَا الْأَتْقِيَاءُ الصَّالِحُونَ، صَبَرْتُمْ عَلَى عَظِيمِ الْبَلَاءِ حَتَّى قُتِلْتُمْ فِي حُبِّ سَيِّدِ الْأَوْصِيَاءِ، وَفُزْتُمْ بِالذَّرَجَاتِ الْعُلَى مَعَ الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصِّدِّيقِينَ فَمَا أَعْظَمَ

ص: ۱۱۸

مَقَامِكُمْ وَأَجَلَ رُبُوبَتِكُمْ، صَبِرْتُمْ عَلَى حَدِّ السُّيُوفِ وَشُرْبِ الْحُتُوفِ، وَلَمْ تَبْرُؤُوا مِنْ ابْنِ عَمِّ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ،
وَلَا ضَعْفْتُمْ وَلَا وَهَنْتُمْ، وَأَثَرْتُمْ الدَّارَ الْبَاقِيَةَ عَلَى الدَّارِ الْفَائِيَةِ حَتَّى قُتِلْتُمْ صَبْرًا فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَنَصِيرَهُ ابْنَ عَمِّ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ،
صَابِرِينَ مُحْتَسِبِينَ غَيْرَ نَاكِلِينَ وَلَا خَائِفِينَ، فَلَعَنَ اللَّهُ مَنْ قَتَلَكُمْ وَظَلَمَكُمْ وَاسْتَحَلَّ مِنْكُمْ الْمَحَارِمَ وَضَاعَفَ عَلَيْهِمُ
الْعَذَابَ الْمَأْلَمَ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَنْصَارَ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَنْصَارَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَنْصَارَ
أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، وَأَنْصَارِ الْإِسْلَامِ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبِرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ رَزَقَنَا اللَّهُ مُرَافَقَكُمْ مَعَ الْأَبْرَارِ فِي
جِوَارِ النَّبِيِّ الْمُخْتَارِ مَعَ الْأَيْمَةِ الْأَطْهَارِ، صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ، وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

اویس از حواریین و شیعیان مخلص و فداکار امیرالمؤمنین علی علیه السلام بود که به زهد و تقوا شهرت داشت. نقل شده که پیامبر خداصلی الله علیه وآله به اصحاب خود فرمود: «بشارت باد شما را به مردی از اّمت من که او را اویس گویند، همانا او مانند ربیعه و مضر را شفاعت می کند و از برترین تابعین است».

گویند اویس برخی از شب ها را با یک رکوع و برخی دیگر را با یک سجود به صبح می آورد.

در روایت است که رسول خداصلی الله علیه وآله فرمود: «بوی بهشت از جانب قرن می وزد، چقدر مشتاق دیدار تو هستم ای اویس قرنی، هر که او را ملاقات کرد از جانب من به او سلام برساند».

آمده است که اویس شتر بانی می کرد و از اجرت آن مادرش را نفقه می داد. زمانی از مادر اجازه گرفت که به مدینه رود و به زیارت پیامبر مشرف شود، مادرش گفت اجازه می دهم به شرط

آن که بیشتر از نیم روز توقف نکنی، اویس به مدینه سفر کرد و چون به خانه پیامبر آمد، حضرت در خانه نبود، ناچار اویس پیامبر اسلام را ندیده به یمن بازگشت. رسول الله چون به خانه بازگشت، فرمود: این نور کیست که در اینجا می نگرم؟! گفتند: شتر بانی که اویس نام داشت در این سرای آمد و باز شتافت، حضرت فرمود: او در خانه ما این نور را به هدیه گذاشت و برفت، «إِنِّي لَأَنْشَقُّ رَوْحَ الرَّحْمَنِ مِنْ طَرْفِ الْيَمَنِ»؛ «من از طرف یمن نفس الرحمن را استشمام می کنم».

اویس در صفین با امیرالمؤمنین علی علیه السلام بیعت کرد و در خدمت آن حضرت جنگید تا شهید شد و مزار شریفش در نزدیکی مرقد عمار یاسر در منطقه صفین قرار دارد. رحمت و رضوان خدا بر او مبارک باد.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا ناصِرَ الْاِسْلَامِ، اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا مُطِیْعَ وَلِیِّ اللّٰهِ، اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ اَیُّهَا الصّٰبِرُ الْمُجَاهِدُ وَالْمُقَاتِلُ الزّٰهِدُ، اَلسَّلَامُ عَلَیْ مَنْ بايَعَ عَلِیًّا امِیرَ الْمُؤْمِنِیْنَ وَفَدَى بِنَفْسِهِ سَیِّدَ الْوَصِیَّیْنِ وَجَاهَدَ فِی سَبِیْلِ اللّٰهِ حَتّٰی اسْتَشْهَدَ صَابِرًا مُّحْتَسِبًا، فَقَدْ قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: «سَیِّئْتُ لُ اُوَیْسَ الْقَرْنِیُّ بِاَرْضِ صِفِّیْنَ فِی رِکَابِ خَلِیْفَتِیْ امِیرِ الْمُؤْمِنِیْنَ»، اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا شَهِیدَ الْوِلَایَةِ، اَلسَّلَامُ عَلَیْ مَنْ خَصَّهُ رَسُوْلُ اللّٰهِ بِالْمِیْدِحِ وَالثَّنَاءِ، فَقَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فِی حَقِّهِ: «اُوَیْسٌ رَاهِبٌ هَذِهِ الْاُمَّةِ»، اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا قَتِیْلَ الْاَعْدَاءِ وَالصّٰبِرَ عَلَی الْبُلَاءِ فَجَزَاكَ اللّٰهُ عَنِ الْاِسْلَامِ اَحْسَنَ الْجَزَاءِ، وَقَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فِی حَقِّهِ: «یَدْخُلُ

الْجَنَّةَ بِشَفَاعَتِهِ مِثْلُ رَبِيعَةَ وَ مُضَرِّ، وَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: «وَأَشْوَقَاهُ إِلَيْكَ يَا أُوَيْسُ الْقَرْنِيُّ، أَلَا فَمَنْ لَقِيَهُ فَلْيُقْرِئْهُ مِنِّي السَّلَامَ، أُوَيْسُ خَيْرُ التَّابِعِينَ»، السَّلَامُ عَلَى مَنْ أَلْبَسَهُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ فِي أَرْضِ صَفِّينَ أَفْضَلَ حُلِيِّهِ وَوِسَامَ، فَتَقَدَّمَ لِابْنِ لِبَاسٍ سَيِّدِ الْأَنْبَاءِ فَقَاوَمَ الْأَعْدَاءَ اللَّشَامَ ثَابِتًا رَغَمَ الرِّمَاحِ وَالسِّهَامِ حَتَّى نَالَ شَهَادَةَ الْكِرَامِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أُوَيْسُ الْقَرْنِيُّ وَعَلَى صَاحِبِكَ عَمَّارِ بْنِ يَاسِرٍ، سَيِّدِي وَمَوْلَايَ، أَتَيْتُكَ زَائِرًا، وَحَاجَتِي لَكَ مُسْتَوْدِعًا، فَاسْأَلُ اللَّهَ الَّذِي أَكْرَمَكَ بِالشَّهَادَةِ أَنْ يَحْشُرَنِي فِي مَرْتَبَتِكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، أَشْهَدُ أَنَّكَ قَدْ نَصَحْتَ وَجَاهَدْتَ حَتَّى اسْتَشْهَدْتَ فَيَا لَيْتَنِي كُنْتُ مَعَكُمْ فَأَفُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا وَالسَّلَامُ عَلَى جَمِيعِ شُهَدَاءِ الْإِسْلَامِ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

عمار بن یاسر العنسی از بزرگان صحابه رسول خدا صلی الله علیه و آله، از یاران برگزیده امیرالمؤمنین علیه السلام و از شکنجه دیدگان در راه خدا است. او حلیف بنی مخزوم و مکنی به ابی یقظان و از مهاجرین به حبشه و از نماز گزاران به دو قبله و حاضر شدگان در بدر و مشاهد دیگر است.

عمار به همراه پدرش یاسر و مادرش سمیه و برادرش عبدالله در اوائل بعثت مسلمان شدند. و مشرکان قریش آنان را شکنجه های سخت کردند. پیامبر صلی الله علیه و آله بر ایشان می گذشت و تسلی می داد و امر به شکیبایی می کرد و می فرمود: «صبراً یا آل یاسر فإن مؤعدکم الجنة».

کفار قریش پدر و مادر عمار را در مقابل دیدگان او به شهادت رساندند و سمیه اولین زن در اسلام است که شهید شد. حضرت رسول صلی الله علیه و آله فرمود:

«اللَّهُمَّ لَا تَعَذِّبْ أَحَدًا مِنْ آلِ يَاسِرٍ بِالنَّارِ»؛ «پروردگارا! هیچیک از خاندان یاسر را در آتش مسوزان».

و نیز آن حضرت در حقّ یاسر فرمود:

«عَمَّارٌ مَعَ الْحَقِّ وَالْحَقُّ مَعَ عَمَّارٍ حَيْثُ كَانَ، عَمَّارٌ جَلَسَهُ بَيْنَ عَيْنِي وَأَنْفِي تَقْتُلُهُ الْفِتْنَةُ الْبَاغِيَّةُ»؛ «عمار با حقّ و حقّ با عمار است ... گروه باغی و طغیانگر و متجاوز او را می کشند».

عمار در نهم صفر سال ۳۷ هجری در سن ۹۱ یا ۹۳ و یا ۹۴ سالگی در صفین به شهادت رسید، امیرالمؤمنین علیه السلام در آخرین لحظات عمر مبارک عمار بر بالین او آمد و سرش را به زانوی مبارک نهاده، فرمود: «... إنا لله وإنا إليه راجعون هر که از وفات عمار دل‌تنگ نشود او را از مسلمانی نصیب نباشد ... نه یک بار عمار را بهشت واجب شد بلکه بارها استحقاق آن را پیدا کرد و جنّات عدن او را مهیا و مهتأ باد».

فضائل و مناقب عمار بیش از آن است که در این مختصر بگنجد و در فضیلت او همین بس که در جنگ صفین آن گاه که به شهادت رسید، خود حضرت علی علیه السلام بر او نماز گزارد و با دستان مبارکش او

ص: ۱۲۵

را به خاک سپرد، بارگاه ملکوتی این صحابی بزرگ در کنار شهر «رَقَه» در منطقه صفین است. رَحْمَهُ اللّٰهُ وَرِضْوَانُهُ عَلَيْهِ
وَطُوبَى لَهُ وَحُسْنُ مَأَبٍ.

مناسب است زائران آن حضرت این گونه عرض ادب و اظهار ارادت کنند:

زیارت حضرت عمار بن یاسر

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَاصِرَ الْإِسْلَامِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَافِضَ الْأَصِيْنَامِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ أَوَّلِ الشَّهِيدَةِ فِي الْإِسْلَامِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا
الْمُعَذِّبُ بِسَيَاطِرِ الظَّالِمِينَ وَالصَّابِرُ فِي وُجُوهِ الْمُعْتَدِينَ، السَّلَامُ عَلَى مَنْ عُذِّبَ عَلَى الصَّخْرَةِ الرَّمْضَاءِ، السَّلَامُ عَلَى مَنْ رَأَى أَبَاهُ
يُعَذَّبُ بِالصَّخْرَاءِ، السَّلَامُ عَلَى مَنْ شَاهَدَ أُمَّهُ وَأَبَاهُ شَهِيدَيْنِ فِي

ص: ۱۲۶

الْعَرَاءِ، فَقَدْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: صَبْرًا يَا آلَ يَاسِرٍ، فَإِنَّ مَوْعِدَكُمْ الْجَنَّةَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا فَخْرَ الْمُؤْمِنِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَاصِرَ رَسُولِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، وَوَصِيَّهِ عَلِيٍّ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَهُ اللَّهُ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْمُتَمَتِّحُنُ فِي دِينِهِ وَالْمُبْتَلَى بِبِقِيَّتِهِ وَالْمُكْرَهُ بِالْكَفْرِ بَعْدَ إِيمَانِهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: إِنَّ عَمَارًا جَلَدَهُ بَيْنَ عَيْنِي وَأَنْفِي، وَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: مُلِيَءٌ عَمَارٌ إِيمَانًا مِنْ شَاشِهِ رَأْسِهِ حَتَّى أَخْمَصَ قَدَمَيْهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ قَالَ فِيكَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: وَيْحَ عَمَارٍ يَدْعُوهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ وَيَدْعُوهُمْ إِلَى النَّارِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الثَّائِرُ فِي وَجْهِ أَهْلِ النِّفَاقِ الْقَاسِطِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ قَالَ لَكَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: آخِرُ شَرَابِكَ مِنَ الدُّنْيَا ضَوَّاحٌ مِنْ

لَبِنٍ وَتَقْتُلُكَ الْفِتْنَةُ الْبَاغِيَّةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الشَّهِيدُ فِي حَرْبِ صَفِيِّينَ، السَّلَامُ عَلَى الْعَزِيزِ الثَّائِرِ وَالْمُؤْمِنِ الصَّابِرِ، السَّلَامُ عَلَى مَنْ قَالَ فِيهِ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: مَنْ عَادَى عَمَّارًا عَادَاهُ اللَّهُ وَمَنْ أَبْغَضَ عَمَّارًا أَبْغَضَهُ اللَّهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ بَلَغَتْ الثَّلَاثَةَ وَالتَّسْعِينَ فِي الْجِهَادِ وَالْعِبَادَةِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْمُخْلِصُ فِي جِهَادِ الْبَاغِيْنَ وَالْمُحَامِي عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، سَيِّدِي وَمَوْلَايَ أُشْهِدُ بِاللَّهِ أَنَّكَ قَدْ نَصَيْتَ حَتَّ فَبَلَغْتَ وَجَاهَيْتَ حَتَّى اسْتُشْهِدْتَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، أَسْأَلُ اللَّهَ الَّذِي وَفَّقَكَ لِمَا يَرْضَاهُ أَنْ يَرْزُقَنَا مُجَاوِرَتَكَ فِي الْجَنَّةِ إِنَّهُ سَمِيعُ الدُّعَاءِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری

۴. صرفا ارائه محتوای علمی

۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می
نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه
اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

